

GŁOS LUDU

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

CENA 2 ŻŁ

WARSZAWA, NIEDZIELA 3 LUTEGO 1946 ROKU

Rok III Nr 34 (422)

Deklaracja Trygve Lie o zadaniach i pracy Sekretariatu Generalnego ONZ

LONDYN, 2.2. (PAP). Agencja Reutera donosi z Londynu, że nowo mianowany sekretarz generalny, Trygve Lie, po złożeniu przysięgi na ręce przewodniczącego ONZ, Henri Spaaka, wyraził wdzięczność za okazane mu zaufanie.

DLA WSPÓLNOTY NARODÓW

„Z głębokim wzruszeniem opuściłem moją służbę w kraju ojczystym — powiedział minister Trygve Lie, — aby podjąć się pracy dla wspólnoty narodów. Zdaję sobie dokładnie sprawę z powagi zadania, jakie mnie czeka. Wiem, że dla wypełnienia moich nowych obowiązków będę musiał dać z siebie wszystko. Jednakże przystępując do wypełnienia mego wielkiego zadania, jestem przekonany, iż komisja przygotowawcza i Generalne Zgromadzenie ułatwiły mi pracę przez szczególne opracowanie organizacji i procedury głównych instytucji Narodów Zjednoczonych. Pocięszam się również tym, że od początku będę miał do swej dyspozycji sztab kompetentnych i doświadczonych urzędników. Podejmując się nowego zadania, przyrzekam uczynić wszystko, co będzie w mojej mocy, aby się z niego jak najlepiej wywiązać. Jestem służą was wszystkich. Postanowiłem zasłużyć sobie na dalsze zaufanie do mojej pracy dla dobra Narodów Zjednoczonych. Będąc pewnym poparcia, z ufnością patrzę w przyszłość. Będę uważał zawsze za swój obowiązek postępować jako naprawdę międzynarodowy urzędnik, natchniony tą samą wzniosłą ideą współpracy międzynarodowej, która skłoniła naszych wielkich przywódców ostatniej wojny do podjęcia inicjatywy stworzenia ONZ.

CELE ONZ

Sekretarz generalny nie został powołany w celu kształtowania polityki Narodów Zjednoczonych. Wytyczne tej polityki zostały określone w Kartach Narodów Zjednoczonych decyzjami różnych organów Narodów Zjednoczonych. Zadaniem sekretariatu będzie okazanie pomocy tym instytucjom Narodów Zjednoczonych w opracowaniu i wykonaniu wszystkich podjętych przez nie decyzji. Celem Narodów Zjednoczonych jest utrzymanie pokoju międzynarodowego bezpieczeństwa i ogólnego dobrobytu. Istnieje związek pomiędzy zagadnieniem pokoju i gospodarczymi oraz społecznymi warunkami, panującymi we wszystkich państwach. Stworzenie lepszych gospodarczych

i społecznych warunków jest jednym z głównych celów ONZ.

Pragnę podkreślić, że będzie uczynione wszystko, co leży w mocy sekretariatu w celu umożliwienia Radzie Gospodarczo-Społecznej wypełnienia jej funkcji. W pracy swej sekretariat będzie pamiętał o cierpieniach i zniszczeniach wywołanych wojną. Wszystkich tych ludzi trzeba zaopatrzyć w żywność, dach nad głową, odzież i opał, a to może być tylko dokonane w warunkach

bezpieczeństwa i demokracji. Ważnym obowiązkiem sekretariatu będzie okazanie pomocy Radzie Powierniczej w wypełnianiu jej zadania, doprowadzenia do tego, aby terytoria mandatowe otrzymały samorząd lub niepodległość. Będzie również naszym obowiązkiem okazanie wszelkiej pomocy Międzynarodowemu Trybunałowi, aby mógł spełniać swe funkcje w możliwie najlepszych warunkach.

Nowy rząd marszałka Tito

Votum zaufania parlamentu dla gabinetu

BELGRAD, 2.2. (PAP). — Radio belgradzkie podało do wiadomości, że marszałek Józef Broz Tito stanął na czele nowego gabinetu jugosłowiańskiego, którego członkami są: Advard Kardele — wicepremier i przewodniczący komisji kontrolnej, J. S. Prodanovic — drugi wicepremier, Stanoye Simic — minister spraw zagranicznych, Nikola Petrovic — minister handlu zagranicznego, Vlad Yecevic — minister robót publicznych, Drago Marusic — minister poczty i telegrafów, dr Todor Viljasinovic — minister komunikacji, Andria Hebrang — minister przemysłu i przewodniczący komitetu do opracowania planu gospodarczego, Bano Andrejev — minister kopalń, dr Vasa Gubrilovic — minister rolnictwa i lasów.

Zgodnie z doniesieniem radia, zgromadzenie jednogłośnie udzieliło nowemu gabinetowi votum zaufania.

Najazd Niemców na Danię

w oświetleniu aktu oskarżenia w Norymberdze

NORYMBERGA, 2.2. (PAP). Na sobotnim posiedzeniu Międzynarodowego Trybunału do spraw przestępców wojennych w Norymberdze, Kaltenbrunner, Seyss Inquart i Streicher byli nieobecni z powodu choroby.

Prokurator francuski, Edgar Faure, omówił sposoby, którymi Niemcy usiłowali udowodnić, że wielkie księstwo Luksemburg jest integralną częścią Rzeszy.

Z kolei prokurator Faure opisał, jak hitlerowcy pozbawili suwerenność Da-

Anglo-francuskie rokowania finansowe

PARYŻ, 2.2. (PAP). Agencja Reutera donosi, iż odbywają się obecnie anglo-francuskie pertraktacje finansowe w sprawie udzielenia nowych kredytów. Minister finansów, Andre Philip, złożył sprawozdanie z przebiegu tych rozmów na posiedzeniu gabinetu.

Rendis

w drodze do Londynu

LONDYN, 2.2. (PAP). Agencja Reutera donosi z Aten, że nowy grecki minister spraw zagranicznych, Constantine Rendis, który ma stanąć na czele delegacji greckiej na Generalne Zgromadzenie ONZ jako następca ministra Sofianopolusa, udał się do Londynu.

Truman popiera politykę Byrnesa

WASZYNGTON, 2.2. (PAP). Amerykański sekretarz stanu, James F. Byrnes, oświadczył na konferencji prasowej, iż prezydent Truman popiera całkowicie, prowadzoną przez niego, politykę zagraniczną.

Komisja

do walki z narkotykami

LONDYN, 2.2. (PAP). Agencja Reutera donosi, że na posiedzeniu Rady Gospodarczo-Społecznej, delegat Stanów Zjednoczonych wystąpił z propozycją utworzenia komisji składającej się z ekspertów w sprawach handlu narkotykami.

O wspólny blok demokratów

Przed wyborami w Rumunii

LONDYN, 2.2. (PAP). — Agencja Reutera donosi, że w związku ze zbliżającymi się wyborami w Rumunii, centralny komitet partii komunistycznej ogłosił apel wzywający do utworzenia wspólnej listy kandydatów bloku stronnictw demokratycznych, których przedstawiciele wchodzili w skład rządu z dnia 6 marca 1945 r.

Zastępca szefa Oświęcimia

aresztowany w Rumunii

LONDYN, 2.2. (PAP). — Agencja Reutera donosi z Bukaresztu, że policja rumuńska aresztowała w Cluj Józefa Boschnera, który był przysuszczaście zastępcą komendanta obozu śmierci w Oświęcimiu.

Boschner był podobno pomocnikiem dra Mengerle, wynalazcy pieców śmierci w Oświęcimiu i jest odpowiedzialny za zgładzenie tysięcy brytyjskich i francuskich jeńców wojennych w szpitalu w pobliżu Berlina. W czasie śledztwa Boschner symulował ataki epileptyczne i obłąd.

nię. Następnie Faure odczytał raport rządu duńskiego o propagandzie przeciwko rządowi i parlamentowi duńskiemu.

W lutym 1940 r. policja duńska pochwyliła dokument niemiecki, noszący tytuł „Cel propagandy w Danii”, który zawierał charakterystyczne zdanie: „Codzienna prasa musi znajdować się pod kontrolą poselstwa i jego współpracowników”.

Faure stwierdza w dalszym ciągu: „Postępowanie Niemców w Danii uległo znacznej zmianie po sierpniu 1943 r. Pierwszą oznaką tego była decyzja wstrzymania poparcia duńskiej partii hitlerowskiej. Niemcy przekonali się, że mogą zmobilizować gospodarkę duńską dla potrzeb wojennych.

Przemysł duński i robotnicy zastosowali bierny opór i organizowali akcje sabotażowe.”

Faure omawia pogarszanie się stosunków niemiecko-duńskich i oświadcza, że punktem zwrotnym był słynny incydent z telegramem Hitlera do króla Chrystiana.

Faure dodał: „Niemcy uważali, że król Chrystian wysłał zbyt krótką odpowiedź na telegram Hitlera i poseł niemiecki w Kopenhadze został usunięty ze swego stanowiska. W tym samym czasie duński poseł w Berlinie powrócił do Danii.”

Trybunał odroczył posiedzenie do poniedziałku.

Witamy Kongres b. więźniów politycznych niemieckich obozów koncentracyjnych

Rozkaz Gouin'a do wojsk

PARYŻ, 2.2. (PAP). Francuski premier i minister obrony narodowej, Feliks Gouin wydał następujący rozkaz do wojsk francuskich.

„Przejmując urząd naczelnego dowódcy armii oraz ministra obrony narodowej, pragnę wyrazić wszystkim żołnierzom wdzięczność za dokonane przez nich czyny Polegam na waszej lojalności i waszej dyscyplinie w wykonaniu dzieła odbudowy, które pomoże naszej ojczyźnie odzyskać należne jej stanowisko w świecie“.

Szef rządu baskijskiego w Londynie

LONDYN, 2.2. (PAP). Agencja Reutersa donosi, iż z Waszyngtonu przybył do Wielkiej Brytanii szef baskijskiego rządu republikańskiego na emigracji, Jose Antonio Aguirre.

Spędzi on kilka dni w Londynie, po czym uda się do Francji.

Oświadczył on korespondentowi Reutersa, iż nie ma zamiaru spotkać się z Don Juanem.

Strajk protestacyjny w Palestynie

LONDYN 2.2. (PAP). Komitet arabski postanowił ogłosić generalny strajk w Palestynie na znak protestu przeciwko zezwoleniu na imigrację żydowską do Palestyny.

Komitet arabski postanowił w tej sprawie wysłać memorandum do rządu brytyjskiego oraz zaapelować do Organizacji Narodów Zjednoczonych i rządów wszystkich państw arabskich.

Szef policji przestępcą wojennym

BERLIN, 2.2. (PAP). Nowy skandal wykryły brytyjskie władze tajnej policji. W Duisburgu aresztowano szefa miejscowej policji niemieckiej, Bruno Waldena jako przestępcę wojennego.

Walden potrafił przez 8 prawie miesięcy zmylić czujność władz. Nie należał on wprawdzie do partii hitlerowskiej, ale jak wynika ze śledztwa, które przeprowadziły władze radzieckie, w czasie pełnienia służby na froncie wschodnim, zasłynął on z mordowania ludności cywilnej.

Aresztowanie

„naukowców“ niemieckich

BERLIN, 2.2. (PAP). W Berlinie aresztowano 2 znanych niemieckich lekarzy, dra Wesse z Dusseldorfu oraz dra Wenzela z Goettingen pod zarzutem wymordowania w sanatorium Uchspringer w Saksonii około 500 pacjentów, w tym ponad 350 dzieci.

Trzy plegnarki zeznały przed policją, że dwaj ci „naukowcy“ na życzenie przełożonych szpitala, zatruli swoje ofiary, karmiąc je luminalem.

Wybory w Argentynie

LONDYN, 2.2. (PAP). Agencja Reutersa donosi z Buenos Aires, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wydało komunikat w którym zapewniło, że wybory odbędą się w Argentynie nieodwołalnie w dniu 24 lutego b. r.

105 nowych rekordów w ZSRR

W roku 1945 sportowcy radzieccy ustalili około 105 nowych ogólnokrajowych rekordów. Najwięcej rekordów zdobył ciężkoatleci (sztangści), pobijając 18 rekordów Ciężka atletyka radziecka stoi na bardzo wysokim poziomie: na 35 ustalonych rekordów światowych — 28 należy do atletów radzieckich. Najwybitniejszym ostatnio rekordzistą jest Nowak który w klasycznym trójmeczku w podnoszeniu ciężarów osiągnął świetny wynik 412,5 kg.

Rekordzista w radzieckim sporcie motorowym motocyklista Grynaut na motorze produkcji radzieckiej M-80 osiągnął ostatnio szybkość 163,5 km/godz. Godnym uwagi jest wynik młodej motocyklistki Tracewskiej, która pobiła w ubiegłym roku rekordy radzieckie, osiągając na 6 ogólnokrajowych rekordów, osiągając na 1 km. lancę szybkość 150 km/godz.

Pływacy ustalili 14 nowych rekordów z czego 7 — zawodniczka Szeleszniewa jest on specjalistką w stylu dowolnym 12 lipca ub. r. pobiła ona 3 rekordy krajowe na 800, 1.000 i 1.500 m.

POLACY

Członkowie Międzynarodowej Organizacji Obozowej „Grupa Oświecim“ POLEGLI W WALCE O WOLNOŚĆ I DEMOKRACJĘ

BRATKOWSKI STEFAN — robotnik. Warszawa. (PPR). Funkcyjny grupy. Uciekł na rozkaz kierownictwa, by nawiązać łączność z partią. Brał udział w powstaniu warszawskim, w czasie którego poległ.

JAGIEŁŁO ALEKSANDER — robotnik, Warszawa. (Socjaliści Polscy). Funkcyjny grupy. Uciekł na rozkaz kierownictwa, aby uaktywnić bojowo teren przyobozowy i uzyskać pomoc dla obozu. Był dowódcą grupy bojowej pod obozem, Poległ w akcji zbrojnej przejmowania transportu uciekających więźniów.

URBANEK BOGDAN — robotnik, Warszawa. (TUR). Funkcyjny grupy. Po nieudanej ucieczce ujęty i wywieziony do Buchenwaldu. Poległ w akcji obozowej.

KRUZA ZENON — robotnik, Piotrków. (PPR). Funkcyjny grupy. Wywieziony do Mauthausen, zmarł na skutek choroby i wycieńczenia, spowodowanego pracą w Oświęcimiu.

WIECZOREK JÓZEF — robotnik, Bielsko. (PPR). Złapany w terenie, skazany na śmierć, dostarczony jako ranny cywil do obozu. W czasie pobytu w obozie współpracował z grupą. Nie doczekał się przygotowywanej ucieczki, rozstrzelany.

OPOKA LOEWENSTEIN STANISŁAW — inteligent. Lwów (PPS). Aresztowany

w Budapeszcie z materiałami obozowymi, które przekazywał zagranicę. Skazany na śmierć, rozstrzelany w obozie.

ŚWIERCZYNA BERNARD — student. Śląsk (ZWZ). Brał udział w pracach wojskowych jako członek Rady Wojskowej Obozów. Powieszony w obozie, po nieudanej ucieczce.

DUŻEL CZESŁAW — student. Kraków. (Bezpartyjny). Pragnąc brać udział w walce partyzanckiej, uciekł wraz z członkami grupy, schwytanym na ucieczce. Otruł się, by wziąć wzię na siebie.

REINOCZ TADEUSZ — artysta. Kraków. (ZWZ). Współpracował z grupą w wywładzie. Schwytyany na ucieczce, otruł się, by wziąć wzię na siebie.

GOLCZYK EMIL — student. Brzeszcze. (WRN). Jeden z głównych organizatorów akcji obozowej na terenie przy obozowym. Przywódca bazy obozowej w Brzeszczach. Zmarł na skutek choroby, jakiej nabawił się w samym obozie i wyczerpania w pracy dla obozu.

NOWAKOWSKI LUCJAN — uczeń. Warszawa. (—). Łącznik wojskowy organizacji i kursu. Poległ w czasie ucieczki.

SACYKOWSKI JERZY — uczeń. Warszawa. (—). Poległ w czasie ucieczki.

CZEŚĆ ICH PAMIĘCI

Demonstracja robotników Lizbony

przed pomnikiem bohatera republikańskiego

LONDYN, 2.2. (PAP). — Agencja Reutersa donosi, że w Lizbonie miała miejsce demonstracja 50 tysięcy robotników, którzy zbrali się przed pomnikiem bohatera republikańskiego, Antonio Jose de Almeida.

Demonstracja ta została przygotowana w tajemnicy, ponieważ opozycjoniści nie mają prawa zbierać się w miejscach publicznych.

W demonstracji brało udział więcej ludzi, niż w demonstracji, urządzonej w sierpniu 1945 r. na cześć obecnego dyktatora, dra Olivera Salazara.

Po kongresie studentów w Pradze

Zebrań antyfaszystowskiego Komitetu młodzieży radzieckiej

MOSKWA, 2.2. (PAP). Na odbytym ostatnio kolejnym ogólnym zebraniu Antyfaszystowskiego Komitetu Młodzieży Radzieckiej przewodniczący Sekcji Studentek Szewcow, złożył sprawozdanie o pracach Wszechświatowego Kongresu Studentów w Pradze i o udziale w nim delegacji radzieckiej.

Kongres w którym brało udział 350 delegatów i 95 obserwatorów, reprezentujących studentów 51 krajów — wykażał wielką aktywność przy rozpatrywaniu zagadnienia udziału studentów demokratycznych krajów w walce z faszyzmem. Rozpatrując wyniki dotychczasowej walki — Kongres wysunął żądanie prowadzenia jej w dalszym ciągu aż do zupełnego zniszczenia faszyzmu na wszystkich terenach i we wszelkich formach. Jako przykład istnienia faszyzmu w niektórych krajach cytowano na Kongresie fakt, że studenci Hiszpanii i Portugalii nie mogli wziąć udziału w obradach Kongresu.

Po ukończeniu wojny z niemieckim faszyzmem i japońskim imperializmem przed młodzieżą staje nowe ważne zadanie. Wielkiej pracy wymaga odbudowa zniszczonych zakładów naukowych, bibliotek uniwersyteckich i szkolnych. Wzajemna pomoc studentów całego świata i ich udział w odbudowie zniszczonych przez wojnę placówek nauki i nauczania zależy od umocnienia i rozwoju przyjaźni pomiędzy młodzieżą całego świata.

Delegaci Wszechświatowego Kongresu Studentów postanowili solidarnie poprzeć uchwały Konferencji Londyńskiej i wziąć aktywny udział we Wszechświatowej Federacji.

Plenum Antyfaszystowskiego Komitetu Młodzieży Radzieckiej przyjęło uchwałę o poparciu rezolucji Kongresu Studentów.

Następnie wysłuchano sprawozdania członka Wszechświatowego Komitetu do spraw Sportu i Wychowania Fizycznego, Postnikowa, który był kierownikiem delegacji młodych sportowców radzieckich do Francji i Belgii.

W październiku 1945 r. trzyosobowa delegacja odwiedziła miasta: Paryż, Brukselę, Liege, Wersal, Waterloo, przeprowadzając rozmowy z członkami towarzystw sportowych i klubów, zwiedzając urządzenia sportowe i oglądając gry i zawody sportowe. W obu krajach delegacji byli witani bardzo serdecznie i stwierdzili wielką sympatię dla Związku Radzieckiego i dążenie do zadziernięcia ścisłych stosunków między sportowcami Belgii i Francji, a ZSRR.

Żołnierze Andersa

wtracają się w sprawy włoskie

RZYM, 2.2. — „La Tribuna del Popolo“, organ niezależny o tendencjach pravicowych, podając treść artykułu Elisabeth Wiskemp, korespondentki „Observera“ w Rzymie, kładzie specjalny nacisk na fakt, że obecność Polaków we Włoszech jest tym bardziej groźna, iż kraj ten zbliża się do wyborów i że fanatyzm żołnierzy polskich, którzy sta-

le wtracają się do wewnętrznej polityki Włoch posuwa się aż do otwartego protegowania faszyzmu.

Dziennik zwraca również uwagę, że Polacy przeprowadzając stałe manewry „malacze ich przygotować do wojny z ZSRR“ niszcza kompletnie pola i uniemożliwiają rolnikom wszelką pracę.

Kronika polityczna

Minister spraw zagranicznych Wincenty Rzymowski przyjął w obecności wicedyrektora departamentu politycznego MSZ, dra Tadeusza Żebrowskiego, ambasadora Wielkiej Brytanii, Victor Cavendish Bent'cka'a.

W gmachu Ministerstwa Oświaty odbyło się pierwsze plenarne zebranie Komisji Współpracy Intelktualnej Polsko-Francuskiej, utworzonej przy Towarzystwie Przyjaźni Polsko-Francuskiej. Na zebraniu przybyli przedstawiciele wyższych uczelni z Warszawy, Krakowa, Łodzi i Lublina.

Przewodniczącym zebrania obrano jednoosobnie prof. Mieczysława Michałowicza, z Uniwersytetu Warszawskiego.

W skład Prezydium Zarządu Komisji weszli: prof. dr Stefan Pieńkowski, rektor UW, jako prezes, prof. dr Mieczysław Michałowicz, prof. dr Stanisław Wędkiewicz, prof. dr Czesław Bałobrzęski, jako wiceprezesi, prof. dr Zbigniew Makarczyk, jako sekretarz generalny i prof. dr Stefan Zaleski, jako skarbnik.

W obecności przedstawicieli państw obcych odbyło się pierwsze publiczne zebranie Komisji, na którym sekretarz generalny, prof. dr Zbigniew Makarczyk powiadomił zebranych o powołaniu do życia Komisji Współpracy Intelktualnej i o jej celach, po czym prezes Komisji, rektor Stefan Pieńkowski, wygłosił w języku francuskim referat p.t. „Atom jako źródło energii“.

W dniu 10 lutego b. r. odbędzie się zebranie przyjaciół i sympatyków Towarzystwa Przyjaźni Polsko - Jugosłowiańskiej. Zaprośzenia można otrzymać w sekretariacie Komitetu Słowiańskiego w Warszawie przy Al. Stalina 26 od godz. 9-ej do 16-ej.

Przy Miejskiej Radzie Narodowej w Warszawie (Aleje Jerozolimskie 1 — gmach B. G. K.), powołana została specjalna Komisja dla kwalifikowania osób, pozostałych po poległych, uczestnikach ruchu podziemnego i partyzantach, które pragną ubiegać się o przyznanie im pomocy i zasiłków.

W skład komisji weszło czterech radnych oraz naczelnik wydziału opieki społecznej, ob. Sandler. W najbliższym terminie takie same komisje powstaną przy dzielnicowych radach narodowych.

Kartki i kategorii dla przesiedlonych robotników

Dla ułatwienia osiedleńcom zagospodarowania się w nowych miejscach pobytu Ministerstwo Apropowizacji i Handlu poleciło w przeciągu trzech miesięcy od chwili osiedlenia się wydawać przesiedlonym rzemieślnikom i robotnikom fabrycznym karty żywnościowe I-ej kategorii. Zarządzenie to ważne jest na Pomorzu Zachodnim, Dolnym Śląsku, Mazurach oraz na obszarach Ziemi Odzyskanych, włączonych do województw poznańskiego, pomorskiego, gdańskiego, białostockiego i śląsko - dąbrowskiego.

Uroczysty pogrzeb ofiar hitlerowskich

W ubiegłym tygodniu, w wigilię rocznicy uwolnienia Śląska spod okupacji hitlerowskiej, na terenie obozu śmierci w Łambinowcach, gdzie hitlerowcy wymordowali dziesiątki tysięcy jeńców wojennych różnych narodowości, a przede wszystkim żołnierzy polskich i radzieckich, odbyła się żałobna uroczystość złożenia do wspólnej mogiły zwłok 189 zamęczonych jeńców wojennych w tym 24 Polaków, których ciała odnaleziono w poszczególnych barakach obozowych.

Uroczystości żałobne zgromadziły na terenie obozu w Łambinowcach około 3 tysięcy osób, przedstawiceli społeczeństwa śląskiego, delegatów partyj politycznych oraz organzaacji społecznych i młodzieżowych; przybyli również przedstawiciele władz państwowych, Wojska Polskiego i Armii Czerwonej.

Walka z nadużyciami

Biurowo Kontroli przy Prezydium KRN przeprowadziło rewizję stacji traktorów na powiat Piotrków. W wyniku kontroli wykryto nadużycia na sumę 200 000 zł, którego dokonał kierownik stacji Gawarkiewicz. Na zlecenie Biura Kontroli Gawarkiewicz został aresztowany.

Witamy

więźniów politycznych

Warszawa — symbol Polski walczącej — gości w swych ruinach jeden z najdonioślejszych dotychczasowych zjazdów — Pierwszy Ogólnopolski i Międzynarodowy Kongres Byłych Więźniów politycznych niemieckich obozów koncentracyjnych.

Miasto, które najwięcej ucierpiało pod terrorem hitlerowskim, stolica kraju, który tak mocno i tak boleśnie poznał okrucieństwa faszyzmu niemieckiego — łączy się dzisiaj z ludźmi, o których to samo można powiedzieć, co o Warszawie, że są żywymi świadkami barbarzyństwa faszyzmu, najlepiej znającymi potworne oblicze hitleryzmu, dla których walka, męczeństwo i śmierć były chlebem codziennym.

Martyrologia stolicy Polski i martyrologia obozów koncentracyjnych na ziemiach polskich — Majdanka, Tremblinki, Oświęcimia — na jednej zapisana została karcie.

Tragiczne prawo pierwszeństwa, przysługujące Polsce i Warszawie, przypieczętowane zostało decyzją ustanowienia siedziby Federacji Międzynarodowej więźniów politycznych — w mieście, gdzie mur każdy jest pomnikiem walki, z hitleryzmem, pamiątką po wielkim obozie koncentracyjnym, jakim była rok temu cała prawie Europa.

Nikt tak nie nienawidzi hitleryzmu jak Warszawa. Nikt tak jak więźniów obozu niemieckiego. Nikt tak nie kocha wolności. — I to jest wspólny język Warszawy i ludzi, znaczących czerwonym trójkątem.

Kraje powstają z gruzów i pożogi. Życie kwitnie już na szlaczach bitewnych wielkich armij. W pracy i w trudzie zblizniają się rany, rodzi się i wzrasta nowe pokolenie. Wobec niego byli więźniowie polityczni biorą na siebie wielką odpowiedzialność, by wzrosło świadome historii swych poprzedników, aby kontynuowało ich oskarżenie przeciw ustrojowi barbarzyństwa i przemocy i przeciw narodom, które go wydały.

A tak właśnie oskarża Warszawa.

Na prochach wymordowanych milionów, na gruzach miast i wsi, w krajach, gdzie przez długie lata szalał terror hitlerowski, powstać musi trwały pokój światowy, oparty na solidarnej współpracy wolnych. Możliwy on będzie pod warunkiem wytopienia faszyzmu i tego wszystkiego, co ze sobą niósł i niesie, pod warunkiem oczyszczenia wszystkich narodów z resztek jadu hitlerowskiego. Związek byłych więźniów i to zadanie musi podjąć i wykonać.

Tysiące więźniów, biorących udział w ruchu oporu obozów koncentracyjnych, setki tysięcy ofiar hitleryzmu, muszą stać się armią światowej walki o pokój i demokrację.

Lud Warszawy, witając swoich towarzyszy w walce i cierpieniu życzy kongresowi pomyślnych obrad.

Albo — albo

Uchwała CKW PPS „w sprawie wyborów i bloku wyborczego oraz stanowiska PPS do PSL“ jest niewątpliwie wydarzeniem, które przy czynić się powinno do wyjaśnienia sytuacji politycznej w Polsce. Podkreślaliśmy już niejednokrotnie fakt, że gra na zwłokę, jaką stosuje PSL, taktyka odkładania decyzji w sprawie przystąpienia tego ugrupowania do bloku wyborczego stronnictw demokratycznych szerzy zamęt w kraju, jest poważną przeszkodą na drodze do zjednoczenia wszystkich twórczych sił narodu w pokojowej pracy nad odbudową.

Bo przecież ewentualne przystąpienie PSL-u do walki wyborczej z pozostałymi stronnictwami oznaczać będzie nie innego jak walkę z programem obozu demokratycznego, oznaczać będzie przeciwstawienie się tej linii politycznej, której zawdzięcza Polska swoje odrodzenie. Jest jasne, że każdemu, kto przeciwstawi się tej linii politycznej, udzieli reakcja pełnego poparcia i siłą rzeczy rozgrywka wyborcza między blokiem czterech stronnictw a PSL będzie wtedy walką między obozem demokracji a obozem reakcji pod PSL-ową firmą.

Oto dlaczego bez ostatecznego wyjaśnienia stanowiska PSL, odnośnie jego taktyki wyborczej, bez wyraźnego określenia przez to stronnictwo z kim i przeciw komu zamierza wstąpić w szranki wyborcze, wszelkie deklamacje na temat współpracy z nami traktować musimy jako zwykły frazes. Oto dla-

czego ta gra na zwłokę i uchylanie się od odpowiedzi uniemożliwia istotne porozumienie, tak potrzebne Polsce, kładzie się już dziś cieniem na współpracy stronnictw, tworzących Rząd Jedności Narodowej. Oto dlaczego przeciąganie tego stanu rzeczy stwarza atmosferę niepewności i zamieszania, zaostrzać może tylko coraz bardziej wszelkie możliwe konflikty, wywołać nieobliczalne następstwa.

Szkoda, że kongres PSL i sternicy tego stronnictwa nie rozumieją, lub udają, że nie rozumieją tej prostej prawdy, ludzą się, że uprawiana przez nich gra skłoni inne partie do uwzględnienia lepszych dla PSL „warunków“.

Obawiamy się, że będzie akurat odwrotnie. Jest bowiem jasne, że im dłużej się będzie PSL „namyślać“, tym jaskrawiej zadokumentuje przed społeczeństwem, że interes partyjny więcej ceni, niż dobro kraju, tym mniejsze będą szanse porozumienia.

Uchwała CKW PPS, stawiająca kierownictwu PSL termin 1-go marca na udzielenie odpowiedzi, przy czym uchylenie się od odpowiedzi w tym terminie uważane ma być jako odpowiedź odmowna, jest bardzo na czasie i przyczyni się niewątpliwie do szybszego wyjaśnienia sytuacji politycznej. Krok CKW PPS spotka się niewątpliwie z ogólną aprobatą stronnictw, które już określiły swój stosunek do wspólnego bloku wyborczego.

A. Kubacki

„Nigdy więcej faszyzmu“

Na prośbę redakcji „Głosu Ludu“ przewodniczący Komitetu Organizacyjnego I-go Ogólnopolskiego i Międzynarodowego Kongresu byłych Więźniów Politycznych niemieckich Obozów Koncentracyjnych, tow. Józef Cyrankiewicz, Sekretarz Generalny CKW PPS nadesłał nam poniższe uwagi w związku z otwarciem Kongresu.

W hitlerowskich obozach koncentracyjnych znajdowali się więźniowie polityczni wszystkich narodów, walczących o wolność.

Znajdowali się przedstawiciele wszystkich warstw społecznych tych narodów: robotnicy, chłopci, inteligencja, nauczyciele i uczniowie, oficerowie i żołnierze.

Byłoby jednak wielkim błędem budować z obozów koncentracyjnych jakiś ogólnonarodowy, czy ogólnoludzki ołtarz biernego męczeństwa.

Wiedzieliśmy, że obozy koncentracyjne ze skłóconymi narodowościami, z niewolnikami, wzajemnie się mordującymi — jak tego chciał Hitler — to symbol tej łatwej do ujarznienia Europy. Przeżywalimy to w obozach, jak w laboratorium. Wiedzieliśmy, że tutaj eksperymentuje Hitler — jak w próbnym retortach — przyszłe wyniszczenie całych narodów.

Odpowiedzią ze strony międzynarodowej lewicy było hasło solidarności międzynarodowej w walce z hitleryzmem.

Razem omawiali swoją walkę o wspólną sprawę Żołnierz Polski i żołnierz Armii Czerwonej i żołnierz Międzynarodowej Brygady z Hiszpanii.

Ta jedność nie została nam podarowana. Musieliśmy nabrać do siebie zaufania na śmierć i życie, bez względu na różnice narodowościowe, czy polityczne.

W obozach umieli obok siebie świadomie umierać i żołnierz Rosjanin i żołnierz Polak i antyfaszyści różnych krajów...

Nie jak bierni męczennicy, ale jak świadomi bojownicy wspólnej niepodzielnej wolności.

Część więźniów hitlerowskich obozów doczekała się wolności i powróciła. Nie wolno im być żadnymi męczennikami i nie wolno ich za takich uważać.

To są świadkowie śmierci milionów, to są ci, którzy z dymów krematoriów mogli wróżyć los całych swoich narodów w razie zwycięstwa Hitlera. Zadanie swoje muszą wypełnić do końca.

Być świadkiem i być dokumentem tego, co faszyzm niósł światu. Być ostrzeżeniem, dla kogo należy.

Ludzie obozów koncentracyjnych, gdy będą mówić: „nigdy więcej faszyzmu“ — to muszą temu hasłu dać realną treść swojego doświadczenia i swojej aktualnej walki.

To jest właściwie jedyny sposób, aby unieść w sobie świadomość i pamiętać tych, którzy tam zostali.

To niedopuszczenie do odrodzenia się tych sił, pod żadną postacią. To międzynarodowa solidarność przede wszystkim byłych więźniów hitlerowskich obozów koncentracyjnych w budowaniu i utrwalaniu niepodzielnej wolności swoich narodów.

Z prasy

i o prasie

DALSZE MANEWRY PSL.

Uchwała CKW PPS, żądająca od PSL wyraźnego zajęcia w terminie do 1-go marca stanowiska za czy też przeciw blokowi wyborczemu stronnictw demokratycznych, zmusiła „Gazetę Ludową“ do wypowiedzenia się. Pan W. G. przyzwyczajony do przedwzręsiowych metod dwuznacznego naszeptywania.

Jest to więc FORMALNE ULTIMATUM, OPATRZONE DATĄ PREKLUZyjną i GROŻĄCE SANKCJĄ POZOSTAWIENIA PSL POZA NAWIASEM BLOKU WYBORCZEGO W RAZIE NIEDOTRZYMANIA TERMINU.

— wykrzykuje z oburzeniem. Właśnie tak przedstawia się sprawa! W interesie stabilizacji stosunków i dalszej pracy twórczej konieczne jest, aby „Gazeta Ludowa“ jak najszybciej puściła farbę. Na razie p. W. G. w dalszym ciągu manewruje i lawiruje powtarzając znane stare „warunki“ i żądania. Na nic to się nie zda! Kraj, spragniony pokoju, chce nareszcie wiedzieć: kto z kim i kto przeciw komu.

Peeselową taktykę manewrowania obszernie naświetla artykuł wstępny „Rzeczypospolitej“, przypominając, że uzależnianie taktyki wyborczej od wyników rozmów wstępnych musi

„budzić maksimum zastrzeżeń i podejrzeń. „Wyniki rozmów“ to nie jest wyrażenie nieznanne w polskiej gwarze politycznej. Panowało ono wszechwładnie w polskim życiu parlamentarnym aż do zamachu majowego, który zastąpił je pojęciem „zmiana warty“ — a oznaczało w czasie wszystkich przesłuchań rządowych „TARGI O TEKIE MINISTERIALNE, O FOTELE DYREKTORSKIE, O ILOŚĆ MANDATÓW.“

Sytuacja polityczna, którą stworzyli i podtrzymują w kraju przywódcy PSL, jest wodą na młyn reakcji, jak stwierdza w dalszym ciągu „Rzeczpospolita“

TERMIN DLA PSL.

Tow. Zbigniew Mitzner, komentując w „Robotniku“ uchwałę CKW PPS pisze:

„Czas mija. Uplynęło już dwa tygodnie od daty tego kongresu, a NKW PSL głosu nie zabiera. W tej sytuacji CKW PPS czuł się zmuszony wezwać raz jeszcze PSL — tym razem otwarcie i publicznie, w obliczu całego narodu — do zajęcia stanowiska w sprawie wyborów w Polsce. Aby położyć KRES CĘCI DALSZEGO MANEWROWANIA WŁADZE NACZELNE PPS WYZNACZYŁY TERMIN I MARCA, DO KTOREGO OCZEKUJĄ WYJAŚNIENIA STANOWISKA PSL.“

A dalej, w tym samym artykule — następujące uwagi:

„Wybory w obecnym okresie historycznym MAJĄ NARÓD NIE ROZBIJAĆ. WPYCHAĆ W OTCHŁĄN BRATOBÓJCZYCH WALKI POLITYCZNYCH. ALE PRZECIWNIE. CEMENTOWAĆ GO I JEDNOCZYĆ... Albo PSL stanie rzetelnie do współpracy z innymi stronnictwami demokratycznymi, podejmie z nimi ostateczne rozmowy w sprawie bloku wyborczego i tym samym w sprawie współodpowiedzialności za dalsze losy kraju. ALBO też z drogi swojej, z drogi drobnych i dwu znacznych posunięć taktycznych nie zejdzie — i wtedy, jak to wynika jasno z ogłoszonej wczoraj uchwały CKW PPS — stronnictwa demokratyczne pójdą do wyborów MIMO PSL. BEZ PSL, NIE COFAJĄC SIĘ PRZED SAMODZIELNYM KIEROWANIEM LOSAMI PAŃSTWA. W CZYM JUŻ MAJĄ WPRAWĘ. CO JUŻ Z POWODZENIEM I Z NAJLEPSZYMI SKUTKAMI PRZEZ NAJCIEŹSZY ROK POLSKI ODRODZONEJ ROBIŁY.“

Zamanewrowaliście się, panowie z PSL-u. Innego wyjścia już dziś nie ma: albo — albo.

Niezależny przegląd międzynarodowy

Zmiana rządu we Francji

Można powiedzieć, że niemniej nie oczekiwaną n/z dymisja gen. de Gaulle była dla Francji niezmiernie szybka — jak na stosunki francuskie — likwidacja kryzysu rządowego i utworzenie nowego rządu. Nie oczekiwano tego, szczególnie w tej nadzwyczaj ciężkiej sytuacji gospodarczej i zagmatwanej sytuacji politycznej, którą pozostawił po sobie de Gaulle.

CIEŻKA SYTUACJA GOSPODARCZA

W swoim exposé w Zgromadzeniu Narodowym nowy premier Gouin scharakteryzował sytuację gospodarczą Francji w następujących słowach:

„Pragnę powiedzieć Francuzom prawdę, jaką ona jest. Kraj jest zrujnowany. Brak nam żywności, maszyn rolniczych, a w dodatku ostatnie zbiory nie dopisały. Cudów zdziałać nie możemy i dlatego nie mamy innego wyjścia jak pozostawić w mocy dotychczasowe przydziały chleba. Kwestia zaopatrzenia ludności w mięso nie przedstawia się lepiej. Innym, niemniej palącym zagadnieniem jest brak kartofli i trzeba przyznać, bez obłonek, że i w tej dziedzinie nie ma żadnych nadziei na przyszłość. Sytuacja finansowa jest bardzo poważna. Jeżeli nie przedsięwziemy natychmiastowych środków zaradczych Francja grozi największą z dotychczasowych inflacja, która pociągnie za sobą nędzę robotnika, drobnego rentiera, kupca i drobnego rolnika”.

Do tego oświadczenia premiera Gouin należy dodać że sytuacja aprowizacyjna Francji uległa znacznemu pogorszeniu dzięki niefortunnemu posunięciu, dokonanemu przez rząd generała de Gaulle w okresie wyborów do Konstytuanta: mianowicie zniesieniu kartek na chleb. Przywrócenie od 1-go stycznia racjonowania chleba i zmniejszenie racji chlebowej po optymistycznych zapewnieniach rządu w okresie wyborczym, wywołało wielkie rozgoryczenie wśród ludności. Okoliczność ta jeszcze bardziej powiększyła niezadowolenie panujące we Francji na skutek odczuwanego przez Francję, na równi z całą Europą, braku mięsa i tłuszczów. Ludność francuska odczuwa też dotkliwie wciąż wzrastającą drożyznę. Od czasu zakończenia wojny obowiązuje ceny na produkty (nie czarno-rynkowe) znacznie wzrosły. Jak podaje prasa angielska ceny na najpotrzebniejsze produkty we Francji wzrosły w porównaniu ze stanem przedwojennym 10-cio, 20-to i nawet 50-cioкратно podczas gdy zarobek w tym samym czasie wzrosł tylko 6-cioкратно.

Produkcja w najważniejszych gałęziach przemysłu — za wyjątkiem węglowego — jest jeszcze bardzo daleka od poziomu przedwojennego. Cały szereg fabryk we Francji jest dotychczas nieczynnych, a ilość bezrobotnych znaczna.

Tak przedstawia się tło gospodarcze zmiany rządu we Francji. Niemniej ważnym jednak jest tło polityczne dymisji de Gaulle'a i utworzenia nowego rządu Gouin'a.

TŁO POLITYCZNE

Gen. de Gaulle nie dał dostatecznego uzasadnienia swojej dymisji. Ale prasa zwróciła uwagę na fakt, że dymisja ta nastąpiła bezpośrednio po ogłoszeniu komunikatu o porozumieniu, osiągniętym w Komisji Porozumiewawczej między partią socjalistyczną i komunistyczną w sprawie polityki obu partii w Konstytuancie. Paryski dziennik katolicki „L'Aube” który najczęściej wyraża poglądy gen. de Gaulle zareagował na to porozumienie ostrym artykułem i zapowiedział że odpowiedź gen. de Gaulle na próby uszczuplenia władzy wykonawczej jest z góry do przewidzenia. Odpowiedź ta nastąpiła w dramatycznej formie dymisji i ostatecznego wycofania się z życia politycznego tego „meza opatrnościowego” Francji.

Od dłuższego czasu prace Zgromadzenia Ustawodawczego, a szczególnie jego Komisji Konstytucyjnej wywoływały niezadowolenie w szerokich kręgach demokratycznych. W tej najważniejszej komisji Konstytuanta składającej się z 12-tu komunistów i 11-tu przedstawicieli M.R.P. (Ruch republikańsko-ludowy) 10-ciu socjalistów i 9-ciu przedstawicieli innych partii wytworzyła się taka sytuacja że uchwały o charakterze wybitnie antydemokratycznym, mające na

celu ograniczenie praw parlamentu i wprowadzenie kontroli nad partiami politycznymi i organizacjami robotniczymi, zostały przyjęte głosami prawicy przeciw komunistom przy czym przedstawiciele socjalistów głosowali wraz z MRP i prawicą.

Centralny Komitet Partii Komunistycznej od dłuższego czasu domagał się zwołania Komisji Porozumiewawczej obu partii robotniczych w celu uzgodnienia ich taktyki w Konstytuancie. Pierwsze zebrane Komisji Porozumiewawczej które odbyło się w grudniu ub. roku zakończyło się bez powzięcia uchwał wskutek sprzeciwu części przywódców socjalistycznych, pomimo że znaczna część organizacji partii socjalistycznej wypowiedziała się przeciw polityce posłów socjalistycznych w Konstytuancie i domagała się jednolitych działań obu partii. Dopiero obecnie na drugim posiedzeniu Komisji Porozumiewawczej do szło do wspólnej uchwały, zalecającej uzgodnienie działań posłów socjalistycznych i komunistycznych w Komisji Konstytucyjnej i opracowanie wspólnego projektu Konstytucji.

O JEDNOŚĆ DZIAŁANIA

Francuska partia komunistyczna niejednokrotnie w swych uchwałach i wystąpieniach podkreślała że tylko jedność działania komunistów i socjalistów może się przyczynić do oczyszczenia atmosfery politycznej i ustabilizowania polityki demokratycznej we Francji. Pierwszy poważny krok, uczyniony przez Komisję Porozumiewawczą partii socjalistycznej i komunistycznej na drodze do uzgodnienia polityki obu partii, przyczynił się do obalenia legendy o konieczności „meza opatrnościowego” we Francji. Jest rzeczą niezmiernie charakterystyczną, że ta sama prasa francuska i światowa, która przyjęła pierwszą wiadomość o rezygnacji de Gaulle'a, jako „katastrofę” i pisała o „niemożności rozwiązania kryzysu” bardzo szybko przeszła do porządku dziennego nad dymisją de Gaulle'a i pisze obecnie o rządzie Gouin'a, jako o „pierwszym po wojnie rządzie reprezentacyjnym we Francji”.

Trzy miesiące, które upłynęły od czasu wyborów do Konstytuanta i referendum, pokazały, że niesłuszne było twierdzenie przywódców socjalistycznych, że przyjęcie referendum de Gaulle'a przyczyni się do ustabilizowania sytuacji po-

litycznej we Francji i że słuszność miała partia komunistyczna, która uprzedzała, że ograniczenie praw Konstytuanta na rzecz władzy wykonawczej doprowadzi do niebywałego zagmatwania sytuacji politycznej we Francji. Znaczące wyjaśnienie i oczyszczenie atmosfery politycznej po porozumieniu między socjalistami i komunistami w Komisji Porozumiewawczej wskazuje drogę, prowadzącą do rzeczywistego wzmocnienia polityki obozu demokratycznego we Francji.

POLITYKA NOWEGO RZĄDU

Rząd Gouin'a został utworzony na podstawie kompromisu. Partia komunistyczna dążyła do utworzenia rządu składającego się z przedstawicieli obu partii robotniczych, mających większość w Konstytuancie. Partia socjalistyczna domagała się włączenia w skład rządu również przedstawicieli M.R.P. Kompromis odbija się niewątpliwie na linii postępowania nowego rządu. Należy jednak podkreślić że nowy rząd w swoim pierwszym oświadczeniu przed Konstytuanta odgrodził się od linii politycznej gen. de Gaulle.

„Aczkolwiek poprzedni rząd był podobny do obecnego w swym składzie — powiedział premier Gouin — to jednak programy obu rządów są różne”.

Znaleźć to wyraz w zapowiedziach, dotyczących polityki gospodarczej, a szczególnie w zaakcentowaniu przez premiera Gouin'a linii nowego rządu w polityce zagranicznej, opartej na zasadzie „niepodzielności, pokoju i bezpieczeństwa i przymierza zarówno ze Związkiem Radzieckim jak z Anglią”.

Walka polityczna we Francji nie skończyła się z utworzeniem rządu Gouin'a. Partie prawicowe koncentrują swe sily, szykując się do ostrej walki z obozem demokracji, w której liczą na pomoc czynników reakcyjnych z M.R.P. Nie należy zapominać, że niektóre pisma reakcyjne po rezygnacji de Gaulle'a pisały, że odejście gen. de Gaulle może być przygotowane do triumfalnego powrotu.

Przebieg ostatniego przesilenia pokazał jednak że przyszłość polityczna Francji będzie zależała od rozwoju jednolitej działalności partii robotniczych, czego domaga się cała klasa robotnicza we Francji.

J. M.

Prasa francuska

o gen. de Gaulle

PARYZ, 2.2 (PAP). — Niektóre dzienniki paryskie, omawiając sytuację polityczną, podnoszą kwestię odpowiedzialności generała de Gaulle.

Autor artykułu wstępnego we „Front National” stwierdza, że dyskusja, która miała miejsce w Zgromadzeniu Konstytucyjnym, wyraźnie ustaliła odpowiedzialność szefa rządu, który przez swe milczenie ukrył powagę sytuacji.

Jacques Duclos w „Resistance” stwierdza, że przeszłość nie ma już znaczenia: generał de Gaulle mógł twierdzić, że partie przeszkadzają mu. Trzy największe partie Zgromadzenia mogły twierdzić, że generał sprzeciwia się ich woli. Ale teraz sytuacja jest wyraźna. Partie, które wyszły zwycięsko z walki wyborczej w październiku ub. r. ponoszą całą odpowiedzialność za władzę. Według słów premiera Gouin złożyły one przysięgę, że swym zbiorowym wysiłkiem zbawią Francję.

Koniec strajku

lotników angielskich

LONDYN, 2.2. (PAP). — Agencja Reutera donosi z New Delhi, iż strajk tysiąca lotników należących do hinduskich sił lotniczych został zakończony.

Członkowie

„Błękitnej Dywizji”

— bandytami

PARYZ, 2.2. (PAP). — Agencja France Presse donosi, że w Neukoln w Niemczech toczył się proces przeciwko członkom błękitnej dywizji hiszpańskiej oskarżonym o włamanie, kradzieże i dostarczanie towaru na czarny rynek.

Szef bandy Cornando i pomocnik jego Cruz zostali skazani na 8 lat więzienia.

Bitwa, która zdecydowała o losach świata

W trzecią rocznicę gigantycznej walki pod Stalingradem

Po klęsce pod Moskwą zimą 1941 roku, Niemcy korzystając z tego, że w Europie wciąż jeszcze nie było drugiego frontu, postanowili latem 1942 roku znów spróbować szczęścia wojennego. Skoncentrowali na froncie wschodnim 179 swoich dywizyj z ogólnej liczby 256 którymi wówczas rozporządzali. Prócz tego rzucili przeciw Armii Czerwonej 61 dywizji swoich wasałów: Rumunów, Węgrów, Włochów i innych.

Podstawowe sily niemieckie skoncentrowane były w południowej części frontu. Główne uderzenie skierowano na Stalingrad, drugie — pomocnicze — na Kaukaz, gdzie znajdują się najważniejsze ośrodki przemysłu naftowego ZSRR.

Posiadając znaczną przewagę liczebną, Niemcy w początkach swej ofensywy o-

siągnęli pewne sukcesy. Za cenę nieporównywalnych strat w ludziach i materiale odparli oddziały Armii Czerwonej do podgórzy Kaukazu, podeszli do Stalingradu.

Bohaterowie stalingradzcy odparli około 700 zaciekłych ataków, w których po stronie Niemców niejednokrotnie brało udział równocześnie 7 — 8 dywizyj. Każdy atak niemiecki wspierany był coraz większą ilością czołgów i samolotów.

19 listopada, zupełnie niespodzianie dla dowództwa niemieckiego, liczne oddziały radzieckie przeszły do ofensywy. W ciągu kilku dni pobito na głowę 11 dywizyj piechoty, 9 pancernych i 1 dywizję kawaleryjską nieprzyjaciela Zgineło przy tym 95.000 nieprzyjacielskich żołnierzy, a 72.400 wzięto do niewoli.

Główna koncentracja Niemców, składająca się z 22 dywizyj w sile 330.000 ludzi, została w ciągu czterech dni całkowicie okrążona.

Wszystkie niemieckie próby rozerwania pierścienia stalingradzkiego tak od wewnątrz jak i od zewnątrz spełziły na niczym, powiększając jedynie straty wroga.

Z początkiem stycznia bezpośrednio kierujący całą akcją stalingradzką generał-pułkownik, obecny Marszałek Związku Radzieckiego Rokossowski przesłał okrążonym Niemcom ultimatum i zażądał od nich zaprzestania dalszego beznadziejnego oporu. Jednak Niemcy, mając w swych szeregach jeszcze 190.000 żołnierzy, odrzucili ultimatum.

Wówczas wojska radzieckie rozpoczęły decydujący szturm. Od 10 do 20 stycznia rozbito huraganowym ogniem artyleryjskim 2.146 bunkrów. Potężną ścianą ognia i bagnietów ściskało Niemców na małej przestrzeni. Widząc zupełną beznadziejność swego położenia pozostali Niemcy zaczęli tysiącami poddawać się do niewoli.

Włączorem 1 lutego 1943 r. faktycznie wszystko było skończone.

W wyniku ostatecznej likwidacji stalingradzkiego „kotła” wzięto do niewoli przeszło 91.000 hitlerowców, w tym 2.500 oficerów i 24 generałów.

Przeszło pół roku trwała bitwa o Stalingrad zakończona sławnym zwycięstwem radzieckiego oręża.

„Stalingrad był zmierniczym armii niemiecko-faszystowskiej” — tak ocenił Naczelny Wódz Związku Radzieckiego, generałissimus Stałn, znaczenie klęski, zadanej Niemcom pod Stalingradem.

s. † p.

dr Marian Stępowski

generalny bibliotekarz Biblioteki i Archiwum Polskiego Radia, wybitny, długoletni pracownik, zasłużony „Radiokronikarz” i ceniony prelegent, odznaczony za zasługi na polu radiofonii polskiej orderem Polonia Restituta. urodzony dnia 7 grudnia 1867 roku w Piotrkowie Tryb., zmarł 1 lutego b. r. w Warszawie

„POLSKIE RADIO”

ZW. ZAW. PRACOWN. POL. RADIA

Zradiofonizowana szkoła w Lublinie

Szkoła Zgromadzenia Kupców im. Vetterów w Lublinie posiada pierwsze w Polsce szkolne studio radiowe, zaopatrzone w własną amplifikatornię i urządzone w ten sposób, że szkoła może nadawać bądź własne audycje, bądź też przełączać się na audycję Polskiego Radia.

Poza odbieraniem odpowiednich audycji radiowych studio nadawać będzie produkcje artystyczne uczniów i uczennic, pogadanki i referaty, komunikaty Dyrekcji Szkoły i Samorządu Szkolnego. W celu zapewnienia wysokiego poziomu audycji szkolnych — Dyrekcja zorganizuje wykłady wybitnych specjalistów na rozmaite tematy. Ponadto codziennie prowadzona będzie gimnastyka śródlekcyjna, a w czasie dużej przerwy nadawany będzie dziennik radiowy Audycje odbierane będą przez odbiorniki zastalowane w każdej klasie. Urządzenia techniczne przeprowadził pracownicy Polskiego Radia w Lublinie.

Na polskich ziemiach

Podstawowe zagadnienia wsi

na zjeździe repatriantów i przesiedleńców w Bydgoszczy

(Korespondencja własna „Głosu Ludu”)

W ub. niedzielę i poniedziałek odbył się w Bydgoszczy ogólnowojewódzki zjazd repatriantów i przesiedleńców. Na zjeździe obecni byli przedstawiciele rządu, partii politycznych i związków zawodowych. Delegaci repatriantów przedstawili w trakcie dyskusji swoje bolączki i omówili trudności gospodarskie. Przyjeżdżający napotykają często trudności w znalezieniu pomieszczenia, a władze miejscowe nie zawsze życzliwie odnoszą się do nowych osadników. Brak żywego inwentarza, narzędzi rolnych, zwiłoka w otrzymywaniu pożyczek na odbudowę to największe troski nowo-

osiadłego repatrianta. Poszczególni delegaci domagali się ulg podatkowych sprawiedliwego podziału dóbr ziemskich, a zwłaszcza usprawnienia aparatu administracyjnego.

Na zjeździe zabrał głos przedstawiciel Komitetu Centralnego Polskiej Partii Robotniczej tow. Ochab, który omówił w swoim przemówieniu podstawowe zagadnienia wsi. Tow. Ochab zaznaczył na wstępie:

„Komitet Centralny P. P. R. wysłał mnie do Was nie tylko po to, by pozdrowić Was i życzyć Wam pomyślnych obrad i nie tylko po to, by przedstawić Wam stanowisko Partii, ale i dla wysłuchania Waszych bolączek, sprawozdań i informacji o Waszej pracy. W bardzo trudnych warunkach przychodzi Wam pracować na ziemi pomorskiej; całemu narodowi polskiemu jest dziś bardzo ciężko. Bódażby żadne pokolenie polskie nie stało według tak skomplikowanego zagadnienia i nie borykało się z takimi trudnościami jak obecnie. Wierzmy jednak w siłę mas

pracujących, wierzmy, że przezwyciężymy te trudności, że zbudujemy naprawdę wolną i silną Polskę”.

Przemówienie swoje zakończył tow. Ochab wezwaniem do jedności ruchu chłopskiego i robotniczego.

„Nasza Partia pragnie uczciwego porozumienia z wszystkimi partiami. Nasza Partia nie owija słów w bawełnę. Chcemy szczerej współpracy i dlatego mówimy o tym, co nas dzieli i niepokoi i co mogłoby być w przyszłości zgrubą dla Polski. Nie pragniemy rozbić wsi polskiej pragniemy by chłop, należący do PPR, PPS, do SL, do PSL i chłop bezpartyjny szli razem i aby cała wś polska, aby cały naród, wieś z miastem, znalazły wspólną drogę dla odbudowy naszego kraju”. (Oklaski).

W Zjeździe uczestniczyli delegaci robotników którzy przyjęli przedstawicieli wsi obiadem w fabryce Leo. Wieczorem goście odwiedzili Robotniczy Dom Kultury. Zjazd w Bydgoszczy ujął pod znakiem sojuszu robotniczo-chłopskiego.

Muzeum Wybrzeża i Morza

powstaje w Gdyni

Wkrótce zostanie otwarte w Gdyni Muzeum Regionalne.

NOWE KOŁO

Tow. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej

W dniu 1 b. m. odbyło się zebranie organizacyjne Koła Tow. Przyjaźni Polsko - Radzieckiej przy Polskiej Agencji Prasowej PAP w Warszawie.

Zarząd Koła ukonstytuował się następująco: red. Jerzy Kuryluk (przewodniczący), ob. Jan Dobrzyński, ob. Janina Goliandówna, ob. Piotr Warczygłowski, red. Andrzej Wyhowski.

Nowe Koło Towarzystwa projektuje urządzenie cyklu audycji poświęconych muzyce rosyjskiej oraz organizuje kurs języka rosyjskiego i literatury rosyjskiej.

Spis w budynkach wojskowych

Główny Urząd Statystyczny wyjaśnia, że powszechny spis ludności dnia 14 lutego br. obejmuje tylko ludność cywilną, nie dotyczy natomiast wojskowych w czynnej służbie, należących do Armii Polskiej, jak i Armii Sprzymierzonych oraz jeńców — obywateli obcych. Wojskowi nie podlegają spisaniu nawet o ile spędzą noc z dnia 13. na 14. lutego w mieszkaniach prywatnych.

Osoby cywilne, w budynkach wojskowych, zostaną spisane przez komisarzy, mianowanych przez miejscową Komendę Garnizonu w porozumieniu z miejscową władzą spisową.

Funkcjonariusze Milicji Obywatelskiej oraz Korpusu Bezpieczeństwa Publicznego podlegają spisaniu na ogólnych zasadach.

Na Ziemiach Odzyskanych

WSPÓŁPRACA WOJSKA Z ROBOTNIKAMI

Celem zacieśnienia więzów serdecznej przyjaźni między wojskiem a klasą robotniczą, z inicjatywy zastępcy dowódcy D. O. W., do kopalni i większych zakładów pracy w wol. dolno - śląskim zostali przydzieleni specjaliści oficerowie z tamtejszego D. O. W., których zadaniem będzie organizowanie odczytów i referatów.

Równocześnie oficerowie ci będą mieli możliwość zapoznać wojsko z osiągnięciami robotników. Pierwsze tego rodzaju kontakty wojska z robotnikami miały już miejsce w hutach „Kościszko”, „Zgoda”, „Batory” oraz na kopalni „Wujek”.

OSADNICTWO NA ZIEMI LUBUSKIEJ

Cały szereg powiatów ziemi lubuskiej kończy akcje osadniczą. W powiecie Skwierzyna, miasto może przyjąć jeszcze 23 rodziny, a wieś 394 rodziny. Miasta Gorzów, Rypin i zniszczona działaniami wojennymi Pila, wykazują dostateczną ilość mieszkańców. Są natomiast jeszcze do objęcia gospodarstwa w pow. rypińskim — 43, w Pile — 50. W powiecie Wschowa miasto przyjmuje jeszcze 14 rodzin, wieś ok. 50.

Miejscowy Wydział Kultury i Sztuki już od dawna gromadzi eksponaty nowe i pochodzące z istniejącego przed wojną Muzeum Kaszubskiego w Gdyni.

Wśród eksponatów znajduje się m. in. oryginalna broń sławnych Kosynierów Gdynińskich — bagnet oprawiony na długim drzewcu. Taką bronią bohaterzy obrońcy Polskiego Morza walczyli przeciw hitlerowskim tankom.

Odnawia się już lokal przy Szkole Plastyki i Przemysłu Artystycznego w Gdyni, gdzie Muzeum znajduje pomieszczenie tymczasowe. Opracowywane jest bieżący projekt budowy wspomnianego gmachu, w którym obok Muzeum Regionalnego mieścić się będzie Galeria Sztuki Polskiej.

Wszyscy będący w posiadaniu dokumentów czy pamiątek z walk o Polskę i Morze, eksponatów z byłego Muzeum Kaszubskiego, okazów ludowej sztuki kaszubskiej, modeli starych okrętów itp., proszeni są o zgłoszenie ich do Wydziału Kultury i Sztuki przy Zarządzie Miejskim w Gdyni.

Nazwiska osób, które przyczynią się do wzbogacenia zbiorów zostaną wpisane do „Księgi Wieczystej” Muzeum Regionalnego.

Za nadużycia — sąd doraźny

(Kł.). Pan Michał Nowakowski do października ub. r. był komisarzem ziemskim pow. inowrocławskiego. Później w związku z ujawnieniem popełnionych przez niego nadużyć został zawieszony w czynnościach służbowych.

Oto kilka kwiatków z jego „działalności”:

W połowie czerwca p. komisarz wydał polecenie swemu referentowi Domańskiemu sprzedać 7 świń z majątków, podlegających urzędowi. Jak się okazuje, „kapnęło” wtedy do kieszeni p. Nowakowskiego „niewiele”, bo 100.000 zł. Na sprzedaż konia z majątku Kołudy Małej zarobił 26 tysięcy zł.

Pan komisarz znał się też na handlu samochodami. Auta niemieckie zabrał z majątków państwowych — oczywiście po to, aby się nie marnowały. A potem jeden sprzedał, drugi „podał”. Trzeci wyremontował za pieniądze Urzędu Ziemskiego, zarabiając na tym „jedne” 60.000 zł i sprzedał temuż Urzędowi Ziemskiemu za 110 tysięcy zł.

Dalej niemało „zarobku” przysporzył cukier, należący się majątkom tytułem premii za dostarczone cukrowniom buraki cukrowe. Było tego „niewiele” — jakieś 400 kwintali sprzedanego (jeden kwintal dawał 2—3 tysięcy zł „zarobku”).

Razem „zarobił” w ten sposób około 2.000.000 zł. Potem zaś szantażował swych współników, wyłudając od nich pieniądze, niby dla zatuszowania afer.

Bojąc się wykrycia tych wszystkich nadużyć, postanowił p. Nowakowski przekupić jednego z urzędników Wojewódzkiego Urzędu Ziemskiego. Ten jednak doniósł o tym Władzom Bezpieczeństwa, co spowodowało aresztowanie Nowakowskiego.

Ciekawe, że Nowakowski za czas swej „pracy” zajmował się również polityką. Był początkowo członkiem Stronnictwa Demokratycznego, potem SL-u, a po powstaniu PSL — wstąpił do tej partii.

Obecnie czeka go sąd doraźny.

Stocznia rybacka

w Postomiole

W Postomiole nastąpiło poświęcenie i uruchomienie stoczni rybackiej, urządzonej w dawnych hangarach niemieckiej marynarki wojennej.

Uroczystości odbyły się przy współudziale wiceministra żegluga i handlu zagranicznego dr. Petruszewicza przedstawił Delegatury Rządu dla Spraw Wybrzeża, przedstawiciela Głównego Urzędu Morskiego, Głównego Inspektora Rybackiego oraz władz samorządowych.

Stocznia rozpoczęła budowę I serii łodzi rybackich w liczbie 11 sztuk.

W DOKP — Poznań

wagonów jest pod dostatkiem

Nasz bratni organ — poznańska „Wola Ludu” zamieszcza interesujące dane o sytuacji wagonowej w Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Poznaniu:

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w związku ze skargami na opóźnianie przydzielania wagonów wyjaśnia co następuje:

Wobec dostatecznej ilości taboru kolejowego terminowy przydział wagonów dla nadawców nie napotyka w chwili obecnej na żadne trudności. Zamawiane na stacjach wagony dostawia się bez ograniczeń w żądanych przez zamawiających ilościach i zapotrzebo-

wanie pokrywa się w 100 proc. Nieodzownym jednak warunkiem podstawienia wagonów pod ładunek jest poprzednie zamówienie ich na stacji ładunku przez nadawcę zgodnie z obowiązującymi postanowieniami taryfowymi.

Kierowanie zatem w DOKP podań o przydział wagonów nie przeszkadza sprawie, jednak opóźnienia przydział wagonów, gdyż Dyrekcja zmuszona jest skierowywać wnoszących podania o wagony do odnośnych stacji ładunku.

Obecna sytuacja wagonowa na PKP jest nad wyraz korzystna i Dyrekcja, mając dostateczną ilość taboru, jest w możności podać nawet poważnie zwiększonemu zapotrzebowaniu. Wobec tego zarzuty czynione niejednokrotnie Zarządowi Kolei, jakoby zboże psuło się i gniło po magazynach dlatego, że kolej nie dostarcza wagonów, nie mają uzasadnienia i są dla DOKP Poznań krzywdzące.

Mając na uwadze ożywienie życia gospodarczego kraju, Dyrekcja poszła nawet tak daleko, że wydała zarządzenie wszystkim zawiadowcom stacyj i kierownikom miejsc służbowych, by niezwłocznie nawiązali kontakt z przedstawicielami urzędów, sfer przemysłowych, przedsiębiorstw, spółdzielni handlowych, partii itp. celem zachęcenia ich do wykorzystania nadarżającej się pomyslniej koniunktury przewozowej.

Dostateczna ilość próżnego taboru kolejowego zapewnia w chwili obecnej terminowe dostarczenie potrzebnych wagonów i sprawny przewóz ładowanego towaru. Pora obecna jest więc pod względem transportów najkorzystniejsza do przeprowadzenia zamierzanych transakcji handlowych. Z chwilą zbliżenia się okresu wiosennego sytuacja będzie mniej korzystna ze względu na zwiększone zapotrzebowanie pod przewozy kolejowe, co w konsekwencji pociągnie zmniejszenie się ilości wagonów, którymi będzie można rozporządzać, a tym samym spowoduje znów pewne trudności w terminowym podstawianiu taboru kolejowego.

Wojewódzkie grupy operacyjne

współdziałają w przyspieszeniu akcji świadczeń

Na wojewódzkich konferencjach, które odbywały się w całym kraju między 13 a 16-ym stycznia, z udziałem ministrów i przedstawicieli centralnych władz PPR i PPS, ustalono nowe plany operacyjne, mające na celu szybkie zwiększenie obowiązkowych dostaw zboża. Utworzone zostały wojewódzkie grupy operacyjne, złożone z pracowników urzędów wojewódzkich, przedstawicieli stronnictw politycznych, związków zawodowych i innych organizacji. Udały się one do powiatów, gdzie na zebraniach powiatowych utworzyły podobne grupy w gminach i gromadach.

Wyniki ich pracy dają się już odczuć. W pow. hrubieszowskim np. po konferencji dostawa zboża wydatnie wzrosła. Podczas gdy między 10 a 15 stycznia w powiecie tym dostarczono 39 ton zboża, to już w następnej pięciodniówce ilość zdanego zboża wzrosła do 350 ton. Wzrost wpływu zboża stwierdza się w całym kraju. Pięciodniówka między 20 a 25 stycznia przyniosła już 16.319 ton, w porównaniu z 10.168 tonami zboża, dostawionymi w poprzedniej pięciodniówce. Rezultaty te są jednak daleko jeszcze niedostateczne. Ostateczny plan, nakreślony przez Ministerstwo Apropowizacji przewiduje bowiem realizację 50 tysięcy ton zboża w okresie 5-dniowym.

Najlepiej ruszyły województwa: **poznańskie, pomorskie, śląskie i gdańskie.** W innych województwach akcja rozwija się wolniej. Dużą przeszkodą są zaległości z wypłatą za odstawię kontyngenty. W województwie pomorskim na przykład, „Społem” zalega

Na Opolszczyźnie

Rada Powiatowa Związków Zawodowych w Starogardzie skupia obecnie 7 związków o łącznej ilości 2 tys. członków.

W Szczecinie było w miesiącu grudniu 25 tys. ludności polskiej, z czego 18 tys. mieszkańców stałych.

W pow. Kamień (Pomorze Zachodnie) notowany jest dalszy stały przyrost ludności polskiej. W miesiącu grudniu przybyło tu 84 rodzin obejmujących 338 osób. Ogółem w ramach akcji osiedleńczej zamieszkało już 1.500 rodzin, w liczbie 6.000 osób.

z wypłatą 2 milionów złotych za zeszłoroczne świadczenia mięsne.

Dostawy zbóż hamuje też niedostateczne rozprawienie premii pieniężnych i towarowych. Sprawą tą powinny się energicznie zająć powiatowe Rady Narodowe.

Okolo 200.000 pracowników

zatrudnia polski przemysł węglowy

W grudniu ub. r. na kopalniach węgla było zatrudnionych 187.397 robotników. Największa ilość robotników pracowała w Zjednoczeniu Dąbrowskim — 23.931. Średnio 61,8 proc. robotników pracuje pod ziemią, reszta pracuje na powierzchni. Ponadto na kopalniach było zatrudnionych — 10.699 pracowników umysłowych. W ko-

obecnie, gdy realizacja świadczeń zbliża się ku końcowi i do zebrania jest jeszcze około 300 tysięcy ton zboża, każda 5-dniówka musi być poświęcona najintensywniejszej pracy wszystkich współdziałających czynników.

ksowniach, elektrowniach, brykietowniach i innych zakładach, które wchodziły w skład Centralnego Zarządu Przemysłu Węglowego pracowało 15.450 robotników oraz 4.551 pracowników umysłowych. Łącznie cały Przemysł Węglowy zatrudnił w grudniu 182.847 robotników i 15.250 pracowników umysłowych.

Otwarcie cyklu odczytów

dla warszawskiej młodzieży akademickiej

Inauguracyjny odczyt wicemin. Bienkowskiego na U. W.

Staraniem Komisji Porozumiewawczej Akademickich Organizacji Młodzieżowych odbył się w Sali Kolumnowej Uniw. Warszawskiego odczyt Wiceministra Oświaty tow. Bienkowskiego na temat „Odbudowa kultury polskiej i zadania młodzieży akademickiej”.

Wiceminister Bienkowski w referacie swym przedstawił zniszczenia kultury polskiej, spowodowane okupacją hitlerowską i zadania, jakie stoją obecnie przed młodzie-

żą akademicką w odbudowie kulturalnego życia Polski.

Na odczycie obecni byli rektorzy i profesorowie wszystkich wyższych uczelni warszawskich i sześć lat rzesze studentów.

Odczyt ten był pierwszym z cyklu odczytów na tematy aktualne i naukowe dla młodzieży akademickiej, organizowanego przez Komisję Porozumiewawczą Akademickich Organizacji Młodzieżowych.

Spółdzielnia Samopomocy Chłopskiej

organizuje przetwórstwo jarzyn

Związek Samopomocy Chłopskiej w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych oraz przedstawicielem UNRRA, Dyrektorem Heysem, przystąpił do organizowania na terenach resztołek przetwórczości owoców i jarzyn, w związku z czym wytypowano już 20 ośrodków w wojew. warszawskim, które będą jednocześnie ośrodkami szkoleniowymi dla instruktorów do dalszych przetwórczości. Do jesieni 1946 r. ma być uruchomionych 160 przetwórczości — będą one zorganizowane w ramach gminnych spółdzielni Samopomocy Chłopskiej. Zdolność przetwórcza jednej fabryki ma wynosić około 600 puszek dziennie. Producent — dostawca.

jarzyn i owoców do przetwórczości otrzymania z powrotem w puszkach przerobionego surowca, do swojej wyłącznej dyspozycji, z potrąceniem 10% brutto, dostarczonego surowca, na zaopatrzenie zakładów opieki społecznej.

UNRRA dostarczy do każdej przetwórczości potrzebną ilość puszek zgniecionych, oraz maszynę do prostowania, dla każdego 10-ciu przetwórczości.

Organizując przemysł rolniczy w tej dziedzinie, spełnimy dwie funkcje, zwiększymy spożywanie owoców i jarzyn, oraz podniesiemy opłacalność hodowli tych surowców, przyczyniając się w ten sposób do szerszego jej rozwoju.

Z FRONTU świadczeń rzeczowych

UCZCZENIE CHŁOPÓW PATRIOTÓW

Dnia 13.I. b. r. odbyła się w Gnieźnie uroczystość nadania dyplomów uznania chłopom gminy Gniezno, którzy do 31 grudnia ub. r. zdali 100% świadczeń rzeczowych. Odznaczonych zostało około 80 chłopów. Podobne uroczystości odbyły się w następnych dniach w gminach: Powidz, Witkowo, M'echanowo i Czarniejewo.

17 stycznia b. r. nadano dyplomy uznania gospodarzom w Klecku i Mieleżynie. Uroczystości te przemieniły się w manifestację na cześć Rządu Jedności Narodowej i sojuszu robotniczo-chłopskiego.

OBYWATELSKI CZYN CHŁOPA

Jako przykład obywatelskiego ustosunkowania się do świadczeń rzeczowych wobec Państwa Ludowego może służyć ob. Jan Pawłowski z pow. sochaczewskiego, gm. Chodaków, wieś Szczytno, gospodarz na 13-stu hektarach.

Ob. Pawłowski zdał 18 metrów 75 kg żyta na wyznaczony kontyngent 14 metrów 60 kg.

PRZODUJĄCE I OPIESZAŁE POWIATY DOLNEGO ŚLĄSKA

W realizacji świadczeń rzeczowych na Dolnym Śląsku przoduje pow. Jawor, który wypełnił plan państwowy w 105%. Dalej następują powiaty: Żabkowice 86% dostaw. Jelenia Góra 75%, Świdnica 73%, Bystrzyca i Kamiennogóra 71%, Wałbrzych i Bolesławice 70%.

Obok przodujących powiatów jest szeregiem innych, które w małym stopniu wywiązały się dotychczas ze świadczeń. Powiaty: Oleśnica, Góra, Lignica, Koźuchów, Wołów, Szprotawa, Milec i Żuraw zdały poniżej 20% dostaw obowiązkowych.

OBRADY SPÓŁDZIELCÓW ZACHODNIO - POMORSKICH

W Koszalinie odbyła się konferencja kierowników spółdzielni rolniczo-handlowych okręgu zachodnio-pomorskiego, zwołana przez Związek Rewizyjny Spółdzielni R. P. i Związek Gospodarczy „Społem”. Omówiono sprawę świadczeń rzeczowych, finansowania spółdzielni rolniczo-handlowych, uzupełnienia personelu urzędniczego oraz szeregiem innych ważnych zagadnień z dziedziny życia gospodarczego spółdzielni.

Pomoc zimowa

W akcji na rzecz pomocy zimowej zebrano w Zabrze w ciągu tygodnia zbiorowego ok. 25.000 zł.

W związku z akcją pomocy zimowej, celem jej usprawnienia i ujednolicenia, wojewoda śląsko-dąbrowski wydał zarządzenie o utworzeniu miejskich i powiatowych komitetów. Komitety prowadzić będą akcję pomocy na swych terenach oraz będą klasyfikować osoby, które z tej pomocy winny korzystać.

POLA GOJAWICZYŃSKA

143)

STOLICA

Powieść o dzisiejszej Warszawie

— A jakże. Katarynka. Małpa albo papuga, czy jak tam. Phy. Dlaczego nie?... Ja kręcę tą korbą. Flora podaje karteczki. Papuga skrzeczy i wyściągą dziobem. Wróżba dla kuchty.

Flora padła na fotel. Zbyszczeszczona, obdarta z oruku, wściekła. Najpierw musiała się uspokoić.

— Więc cóż to znaczy, Kowalu, pomysł z tą spółdzielnią?... Toś ty nie myślał szczerze, tylko tak, dla firmy?... Znow na przeczekanie?... Bądź raz człowiekiem i powiedz, jak z tobą jest! — krzyknęła nagle, tracąc swe opanowanie.

— Mów!... Mów wreszcie!...

Melodramat. Kowal chciał być szczerzy, tylko że to nie było tak proste. Być człowiekiem, a czy to łatwe?... Zastanawiał się nad tajemnicą natury ludzkiej i zapomniiał o natarczywej Florze. Chciał tej spółki, a przecież gdzieś tam w samym zakątku jego świadomości tkwiła myśl, że to mu pozwoli przetrwać. Ułożył nawet projekt umowy i oddał adwokatowi. Konferował z Sewerynem całkiem serio i z innymi robotnikami. A jeśli tak,

to dlaczego teraz wściekł się z powodu tej średniej własności?

— Rebus — mruknął — szatański rebus.

Pochylił się, podniósł gazetę i rozprostował ją.

— Aha. To ta. A teraz, dajno mi, Flora, opzycje.

Flora podała mu drugą gazetę. Poprzednio Kowal kupował wszystkie pisma warszawskie, pochłaniając je wieczorami od deski do deski. Teraz jego serwis prasowy ograniczał się do „Głosu Ludu” i „Gazety Ludowej”. Zwykle siesty zyskały na urozmaiceniu. Kowal mrucał, zabierając się do czytania: „— tym sposobem jestem pośrednikiem. Stąd trochę i stąd trochę”. — Uważał, że jest chytry i że dzienniki nie wyprowadzą go w pole. Artykuły polemiczne podniecały go. Flora, siedząc obok z szyciem i bujając myślą w obłokach, wzdrygała się od nagłych okrzyków: — a to mu dał! Jazda! Ho, ho! Zaczyna się! Zamyślał się i mrucał: do czego to dojdzie? Raz nawet, w czytelniczym zapale tak się zapomniał, że obdarzył pochwalnym mruknięciem „nieodpowiedni organ”. Flora podchwyliła:

— Cóż to, Kowalu?

— Jestem bezstronny — oświadczył.

Widząc teraz, że znow zajął się lekturą. Flora mogła spokojnie iść na swe kominki. W bra-

mie kamienicy hrabiego natknęła się na Maniutę. Cmoknęły się — oh jej, Flora!.. i razem weszły do Władziowej. Anastazja skrobała kartofle i spojrzała na wchodzące, mrugając bezręznymi powiekami.

— Czy była Małgorzata?

— Jaka Małgorzata znowu?...

— Moja Małgorzata, z obozu, wiesz dobrze.

W stołówce, mężczyźni rozprawiali o procesie w Norymberdze, w oczekiwaniu na kolację. Elektrotechnik, Seweryn, zdun. interesowali się zwłaszcza osobą gubernatora Franka. Heniek, z głową wspartą o brzeg stołu to drzemał, to budził się i słuchał. Lancet gotował igłę na zastrzyk dla Władziowej. Była apatyczna, że musiał ją czymś pobudzić do życia.

— Niech pan da spokój, co mi tam pomoże!

— Będziesz silniejsza — rzekła Flora — ła-twiej zniesiesz wszystko, gdy będziesz zdrowsza.

Władziowa spojrzała na nią z ironią. Jak to ludzie mają dla cudzego nieszczęścia rady gotowe, na poczekaniu! Jeżeli przyjmowała już te zastrzyki, to przez uszanowanie dla Lanceta, który się tak trudził. Lecz nie wierzyła w żaden skutek.

— Co będzie na kolację? — zawołała Maniuta.

(d. c. n.)

Z życia wsi

Obszar i zaludnienie woj. łódzkiego

Obszar województwa łódzkiego wynosi 2.444.600 ha. Z tej liczby 677.876 ha zajmuje miasto i osiedla a 1.766.724 ha zajmują wsie. Użytki rolne zajmuje obszar 1.062.127 ha, łąsy — 264.657 ha sady i ogrody — 13.580 ha, jeziora stawy i rzeki — 22.798 ha, nieużytki — 104.824 ha, łąki — 102.907 ha, pastwiska 107.546 ha oraz grunty pod budynkami i drogami — 88.285 ha. Ogółem we wsiach województwa łódzkiego znajduje się 240 tysięcy gospodarstw rolnych, w tym 70 tysięcy gospodarstw posiada obszar do 2 ha, 80 tysięcy — od 2 do 5 ha, 65 tysięcy — od 5 do 10 ha i 25 tysięcy gospodarstw posiada obszar powyżej 10 ha. W przybliżeniu w dniu 1 stycznia 1946 r. teren województwa łódzkiego zamieszkiwało 1.880 tysięcy osób, z tego w miastach — 630 tysięcy osób, we wsiach 1.250 tysięcy osób. 51% ludności stanowią rolnicy, 9,5% — robotnicy rolni, 14,3% — robotnicy przemysłowi, 6,3% — inni robotnicy, 10% — przemysłowcy, kupcy i rzemieślnicy, 2,3% — pracownicy umysłowi. Inni — 6,6%.

Współpraca spółdzielczości

ze Związkiem Samopomocy Chłopskiej

Ostatnio odbyła się w Łodzi 2-dniowa konferencja kierowników wojewódzkich Okręgów Zw. Rewizyjnego Spółdzielni R. P. Zadaniem konferencji było omówienie aktualnych zadań Związku, sytuacji gospodarczej i organizacyjnej spółdzielczości na poszczególnych terenach, planu pracy i budżetu Związku na pierwsze półrocze, oraz sprawy organizacyjne.

Konferencję zagał Prezes Związku p.łk E. Pszczółkowski, wygłaszając referat o aktualnych zadaniach Związku Rewizyjnego.

Naczelnym zadaniem spółdzielczości w chwili obecnej jest pomoc Państwu w doprowadzeniu drogi największą i najbardziej celową towarów od ośrodków produkcyjnych do konsumentów. Jest to najskuteczniejszy środek walki ze spekulacją. Zadaniem wielkiej wagi państwowej jest zebranie świadectw rzeczowych i rozprawienie towarów przemysłowych dla rolników. W tej dziedzinie ruch spółdzielczy powiązany z innymi czynnikami społecznymi musi stanąć na wysokości zadania.

W dążeniu do realizacji hasła wysuniętego przez Kongres Związków Zawodowych „Każdy członek Związku Zawodowego członkiem spółdzielni” porozumieliliśmy się z Komisją Centralną Związków Zawodowych w sprawie powołania na terenie każdego województwa instruktorów spółdzielczych spo-

śród działaczy zawodowych. Instruktorzy ci w ścisłym kontakcie z kierownikami Okręgów będą prowadzić systematyczną akcję werbunkową. Musimy jednocześnie pomyśleć o materialnym zainteresowaniu członków.

Na wsi w akcji werbowania członków będziemy współpracować ze Związkiem Samopomocy Chłopskiej, którego zadaniem jest przebudowa wsi i podniesienie jej kultury w ramach spółdzielczości.

Repatriacja ze wschodu

W ramach akcji repatriacyjnej ze Wschodu przybył już pierwszy transport. Przyjechało do kraju 1500 osób ze Lwowa, Stanisławowa i Kołomyj oraz repatrianci z gębi Rosji, z ziem Jakuckiej i Kazachstanu. W Biezanowie delegacja P. C. K. zaopatrzyła repatriantów w żywność. Przybysze ze wschodu otrzymali: ciepłą strawę, mydło i papierosy, dzieci mleko skondensowane i cukierki. Repatrianci zatrzymali się w przygotowanych dla nich schroniskach, gdzie po zapoznaniu się z ogólnymi warunkami rozstrzygną o miejscu stałego zamieszkania.

Aresztowanie malwersantów

W bielskiej fabryce dywanów Resefeld-Karibi kierownikiem farbiami i magazynu chemikali był niejaki Stefan Podwórski. Przy przejmowaniu magazynu przez nowoprzyjętego pracownika okazało się, że brak jest około 500 kg drogiego barwnika. Podwórski, który rzekomo miał wypożyczyć ten barwnik innej firmie, gorąco namawiał swego przyszłego zastępcę do fikcyjnego zapisania stanu magazynu. Sumienny zastępca został z miejsca urlopowany, a po powrocie zastał dziwnym trafem barwniki na miejscu w magazynie.

P. Podwórskiemu dopomógł w załatwieniu braków jego przyjaciel, niejaki Czauder Władysław, referent zaopatrzenia w chemikalia Zjednoczenia Przemysłu Włókiennego w Bielsku. Ten znowu miał w

magazynie państwowym swój „prywatny” skład chemikali i ze swych „prywatnych” zapasów „podarował” Podwórskiemu brakujące barwniki. Podarunek nie był taki, bo wartości aż 500 tysięcy złotych. Nie była to, jak się okazało, jedyna transakcja p. Czadry. Dostarczył on barwnika różnym prywatnym firmom, przez co okradł Skarb Państwa na 600.000 zł.

Po jakimś czasie obaj przyjaciele postanowili ze względu na osobiste bezpieczeństwo zmienić teren działania i przenieśli się do fabryki w Wapenicy. Pech chciał, że pan Czader w czasie jednej ze swych hulanków został przypadkowo zatrzymany w Krakowie. Przy tej okazji wyszły na jaw wszystkie jego matactwa. Przyjacieli aresztowano.

Stosownie do ogłoszonego w Monitorze Polskim (Nr 7 z dn. 21.1.46) komunikatu
MINISTERSTWA SKARBU—PAŃSTWOWEGO URZĘDU KONTROLI UBEZPIECZEŃ

REJESTRACJĘ POLIS ŻYCIOWYCH

sprzed 1 września 1939 r. przeprowadza

POWSZECHNY ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH (PZUW)

Na terenie województw Poznańskiego i Pomorskiego rejestrację z ramienia PZUW przeprowadzają placówki Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w Poznaniu. (ZUW).

Do rejestracji przedstawić należy polisę, ostatnio opłacony kwit premii, ew. inne dowody, stwierdzające zawarcie ubezpieczenia na życie.

Placówki rejestracyjne we wszystkich miastach powiatowych.

Spółdzielnia Administracyjno-Mieszkańcowa „Nowa Spółnota” w Warszawie, ul. Puławska nr 28, poszukuje budynków na terenie Mokotowa, w okolicy Pl. Zbawiciela, Pl. Unii Lubelskiej, Al. Stalina, ul. Filtrowej i Politechniki, nadających się do naprawy lub do wykończenia, a w szczególności posiadających dach, stropy, klatkę schodową, wanny i centralne ogrzewanie, nieuszkodzone względnie mało uszkodzone.

Remont budynków będzie rozpoczęty natychmiast i zakończony w ciągu 3-ch miesięcy.

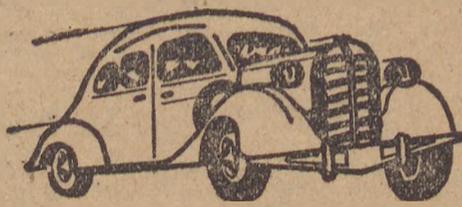
Informacyj w tym kierunku udziela Zarząd Spółdzielni, ul. Puławska nr 28, pokój nr 61, codziennie w godzinach od 8—10.

CENTRALNY ZARZĄD Przemysłu Włókienniczego w Łodzi poszukuje:

1. Inżynierów i techników przemysłu włókienniczego.
2. Inżynierów mechaników, elektryków i chemików.
3. Ekonomistów.
4. Finansistów - buchalterów.
5. Nauczycieli zawodowych szkół włókienniczych.
6. Specjalistów z dziedziny organizacji przemysłu.

Podanie wraz z 2 życiorysami nadsyłać do Wydziału Personalnego Centrali Zarządu Przemysłu Włókienniczego, Łódź, Kościuszki 4.

Zawiadamiamy Graczy, że
LOS Y II-ej KLAS Y SĄ JUŻ DO WYMIANY W NAJSZCZĘŚLIWSZEJ KOLEKTURZE J. LANGERA
UL. MARSZAŁKOWSKA 96. — KONTO PKO 1-577

DYREKCJA PAŃSTWOWYCH ZAKŁADÓW i WARSZTATÓW SAMOCHODOWYCH w WARSZAWIE, PLAC NARUTOWICZA 5 OGŁASZA

Dla instytucji i przedsiębiorstw państwowych i samorządowych, że

ZAKŁADY NR 1 W GLIWICACH

wykonywują:
Remonty kapitalne i średnie samochodów
ZIS-5 i GAZ-AA
oraz:
przyjmują zamówienia na części zamienne do samochodów ZIS-5, GAZ-AA, FORD-VB
komplety tłokowe
zawory
prowadnice zaworowe
popychacze
pompy wodne
tuleje i sworznie
czopy kuliste
wałki wieloklinowe
wzręguby kardanowe
resory
koła zębate
kołki śrub, śruby, nakrętki
rodz. elacze Boscha

ZAKŁADY NR 2 W WARSZAWIE

wykonywują:
Remonty kapitalne i średnie samochodów osobowych różnych marek
oraz:
przyjmują zamówienia na części zamienne do wozów osobowych OPEL-KADET i OLIMPIA ADLER TR., UNION i BMW
komplety tłokowe
tuleje
resory
pokrowce do chłodnic

WARSZTATY w Jeleniej Górze
wykonują:

chłodnice
wszystkich marek samochodowych

ZAKŁADY NR 3 W POZNANIU

wykonywują:
Remonty kapitalne i średnie samochodów ciężarowych marek amerykańskich
oraz:
przyjmują zamówienia na części zamienne do samochodów CHEVROLET typu C 605
komplety tłokowe
zawory, prowadnice zaworowe, resory, sworznie, czopy kuliste, smarowniczk i ciśnienowe

Nakładem sp. wyd. „KSIĄZKA” ukazała się broszura p. t.:
NOWE PRAWO MAŁŻENSKIE
Spis rzeczy:
I. Oświadczenie Ministra Sprawiedliwości H. Świątkowskiego ogłoszone w prasie.
II. Słowo wstępne Dyrektora Departamentu Ustawodawczego Ministerstwa Sprawiedliwości, Stefana Banczerza.
III. Nowe prawo małżeńskie:
1. Zasady ogólne
2. Zaręczyny
3. Wiek, uprawniający do zawarcia małżeństwa
4. Kiedy związek małżeński jest ważny pod względem prawnym
5. Zawarcie związku małżeńskiego
6. Prawa i obowiązki małżonków
7. Unieważnienie małżeństwa
8. Rozwód
9. Skutki rozwodu względnie unieważnienia związku małżeńskiego
10. Sytuacja dzieci z małżeństw unieważnionych i rozwiedzionych
IV. Dekret z dn. 25 IX 1945 r. (Całkowity tekst dekretu o nowym prawie małżeńskim).
Do nabycia — Warszawa ul. Targowa 12.
Cena zł 10.—

OGŁOSZENIA DROBNE

UNIEWAŻNIAM kartę rejestracyjną nr 2075 wydaną na nazwisko Kulik Aleksander, zaguboną 11 XII 45 r.
SZIGENDY Marii, lat 30 zamieszkałej Warszawa, ul. Śleza Sułki Ludwika, lat 30 Mark. Warszawskie, Fe genbaum Staniława vel Salo inżyniera budowniczego z Warszawy poszukuje Paszkiewicz, Warszawa; Hoża 68.
SYPIALNIE orzechowa, tapczan higieniczny tapicerski 2 fotela, krzesła, stół rozsuwany, serwantkę okazjynie sprzedam Pańska 7 m. 15.

Dziennik Warszawy

WĘGIEL DLA WARSZAWY

Wydział opałowy otrzymał zwolnienie od Ministerstwa Aprobacji na 19 tysięcy ton węgla i 2 tysiące ton koksu.

Przydział ten przeznaczony jest na potrzeby ludności Warszawy i dla instytucji.

W związku z tym wydział opałowy przystąpił już do trzeciego z kolei rozdania węgla dla ludności.

RECITAL BACEWICZÓWNY

W niedzielę 3 b. m. w sali szkoły muzycznej im. Karola Kurpińskiego (ul. Wejska 19) o godz. 12-tej wystąpi w recitalu skrzypcowym Grażyna Bacewiczówna. Przy fortepianie prof. Kiejstut Bacewicz. W programie Krejser, Paganini, Szymanowski, Ravel i inni.

PODZIĘKOWANIE

Komitet gwiazdkowy składa serdeczne podziękowanie mieszkańcom dzielnic Warszawa — Północ i obywatelom blokowym za ofiarność i współpracę w organizowanej przez Partię Demokratyczną gwiazdce dla dzieci Żółtorza.

Dzięki ofiarności społeczeństwa zebrano sumę 67.261 zł, która łącznie z przekazaną Komitetowi przez Rząd Jedności Narodowej sumą 70.000 pozwoliła na obdarowanie z górą 1.200 dzieci, nie objętych szkołą, oraz obdarowanie przedszkoli.

REPREZENTACYJNY BAL

W sobotę 9 b. m. odbędzie się w salach gmachu po-muzealnego Uniwersytetu Warszawskiego reprezentacyjny bal, urządzony staraniem Bratniej Pomocy studentów U. W. Protektorat nad ballem objął Rektor Uniwersytetu prof. dr Pieńkowski. Dochód przeznaczony będzie na cele samopomocowe, Początek o g. 21 wieczorem. Wstęp tylko za zaproszeniami.

ZEBRANIE MASZYNISTÓW

Związek Zawodowy Pracowników Przemysłu Poligraficznego zawiadamia, że w niedzielę, 3 lutego o godz. 9.30 w sali Związku, Praga — Targowa 15 m. 21 odbędzie się zebranie maszynistów i personelu pomocniczego.

CHODZENIE PO TERENACH KOLEJOWYCH WZBRONIONE

Dyrekcja Okręgowych Kolei Państwowych w Warszawie podaje do wiadomości że od dnia 1 lutego na polecenie Nadzwyczajnej Komisji Rządowej dla usprawnienia transportu, na osoby postronne, przebywające na obszarze kolejowym bez zezwolenia, nakładane będą przez organa ochrony kolei grzywny w wysokości 500 zł, niezależnie od odpowiedzialności karnej.

Dary szwedzkie

dla starców warszawskich

W dniu 3 b. m. w lokalu Polskiego Czerwonego Krzyża w Warszawie, przy ul. Piusa XI 24 odbędzie się wręczenie paczek żywnościowych niezdołnym do pracy starcom — mieszkańcom Warszawy.

Paczki stanowią dar Polskiej Sekcji Szwedzkiego Narodowego Komitetu Pomocy Międzynarodowej.

Ogólna ilość paczek dla starców warszawskich wynosi 2.000 z czego w lokalu Czerwonego Krzyża rozdanych będzie kilkadziesiąt — na indywidualne podania — reszta zaś rozprowadzona zostanie do Domów Starców.

Głos sportowy

Czech wygrywa bieg

na Międzynarodowych Mistrzostwach w Zakopanem

(Telefoniem z Zakopanego)

XXI-sze Międzynarodowe Mistrzostwa Polski, rozgrywane w Zakopanem, rozpoczęły się w dniu 1 b. m. Badania lekarskie zawodników, wręczenie numerów startowych i inne wstępne formalności odbyły się dzień przedtem.

W I-yim dniu zawodów, przy dobrych warunkach śnieżnych, rozegrano bieg otwarty i złożony (do kombinacji) na dystansie 18 km. Startowało 61 zawodników, ukończyło bieg 55. Ogólnym faworytem, mimo dość silnej obsady narciarzy czechosłowackich, był akademicki mistrz świata, Orlewicz. Wskutek jednak niedyspozycji żołądkowej, zawodnik ten spóźnił się na start i ukończył bieg jako 26-y, mając jednak najlepszy czas, lepszy niż szło o minutę od zwycięzcy biegu, Czechy Cardala. Czas Orlewa wynosił 1:09:49.

Doskonale wypadł nasz młody, 18-letni zawodnik, Dziedzic (Harcerski Klub Narciarski, Zakopane), któremu wroczą świetne wyniki w przyszłości. W biegu na 18 km. w punktacji ogólnej zajął on 3 miejsce, mając przed sobą tylko Cardala i Matuznego (SNPTT, Zakopane). Ten ostatni jest znanym śląskim zawodnikiem, obecnie stale przebywającym w Zakopanem. Rokuje on również duże nadzieje.

W punktacji do biegu złożonego Dziedzic zajął I-sze miejsce przed Staszkiem Marusarzem. Wydaje się być pewne, że w kombinacji tytuł mistrzowski przypadnie Marusarzowi. Mając II-e miejsce w punktacji, a w skokach I-sze — ma on już mistrzostwo w kombinacji w „kieszce”.

Wyniki I-go dnia Mistrzostw:
Bieg 18 km.: 1) Cardal (Czechosł.) — 1:10:53, 2) Matuzny (SNPTT) — 1:11:19, 3) Dziedzic (HKN) — 1:12:21, 4) Starz (Wisła) — 1:12:44, 5) Skupień (SNPTT) — 1:13:35, 6) Sagasik (Czechosł.) — 1:14:37, 8) Jurzak (SNPTT, Biąta) — 1:15:22, 9) Skupień Tad. (SNPTT) — 1:16:19, 10) Kar-

piel (Leśniczy, Zakopane) — 1:16:25.

W punktacji do biegu złożonego wyniki były następujące: 1) Dziedzic (HKN) — nota 240, 2) St. Marusarz — nota 234, 3) Budarek (Czechosł.) — nota 198, 4) Śliwka (Czechosł.) — nota 192, 5) Gardula (Sokół) — nota 190, 6) Zwiłacz (Wisła) — nota 186, 7) Orlewicz (Wisła) — nota 181, 8) Rój (Wisła) — nota 180, 9) Gut-Szczerba (Wisła) — nota 186, 10) Kedryna (Sokół) — nota 178,5.

W II-im dniu Mistrzostw odbył się jedyny konkurs skoków do biegu złożonego. Warunki atmosferyczne były bardzo nieprzychylnie, na co wpływał silny wiatr, miejscami mający siłę wiatru halnego. Zawodnicy skakali z rozbiegu skróconego. Jak było do przewidzenia, Konkurs wygrał St. Marusarz, co łącznie z II-ym miejscem w punktacji do biegu złożonego dało mu w sumie I-e miejsce.

Wyniki Konkursu do biegu złożonego: 1) St. Marusarz, skoki 47,5 i 58 m., nota 218,9, w sumie z notą za bieg — 452,9.

2) Dziedzic (HKN), skoki 46,5 i 49,5 m., nota 192,7, łącznie z biegiem — 432,7, 3) Śliwka (Czechosł.), skoki 45,5 i 49,5 m., nota 184,3, łącznie 376,3, 4) Ciaptak (SNPTT) skoki 50 i 49,5 m., nota 195,5, łącznie 370,7, 5) Budarek (Czechosł.), skoki 38 i 48 m., łączna nota 370,6.

Poza konkursem w skokach treningowych młody zawodnik, Samek - Gąsienica (Wisła) osiągnął w nadzwyczajnym stylu 73 m., a śląski zawodnik, Kozdruj — 66 m.

Konkurs skoków otwarty przełożono na niedzielę (dzień 3 b. m.) z tego powodu, że kombinacja alpejska (ślalom i zjazd) nie odbędzie się ze względu na trudne warunki śniegowe.

Na trybunach, pięknie udekorowanych, były tłumy publiczności. Sędziowali przy skokach: inż. Schiele, St. Zubek i mjr mgr Kasprzyk.

Sport za granicą

JOHN BROMWICH — CZY DINNY PAIS?

W rozgrywanych obecnie mistrzostwach tenisowych Australii do finału w grze pojedynczej, doszło dwóch graczy, prawdopodobnie najlepszych obecnie na świecie: John Bromwich i Dinny Paiss. Ten ostatni, „nowoodkryty talent tenisowy” w półfinałach lekko wyeliminował dawnego uczestnika walk o Puchar Davisa — Adriana Quista, Paiss kompletnie zdeklasował Quista swą pewną i idealną wprost długością piłki oraz bezbłędnym „backhandem”. Bromwich, w drugim półfinale pokonał Geoffa Bowna 6:3, 6:2, 6:1. Mimo przegranej Brown również „nowy talent” zaprezentował się doskonale — sam Bromwich oświadczył, że reprezentacyjny team australijski musi być skompletowany tym właśnie graczem. W dublu Bromwich — Quist wygrali z parą Crawford — Hopman 6:3, 6:2, 6:1, zaś Paiss — Brown niespodziewanie przegrał z parą Schwartz — Newcombe 2:6, 3:6, 6:8. Ci ostatni grający słabiej w singlach, doskonale uzupełniali się w grze podwój-

REWIA NAJLEPSZYCH PING-PONGISTÓW W LONDYNIE.

Międzynarodowe mistrzostwa Anglii w tenisie stołowym odbędą się w dniach 21, 22 i 23 marca b. r. w Londynie. Definitywnie zgłosiły już swe zespoły Czechosłowacja, Francja, Belgia i U. S. A. Poza tym mają wpłynąć zgłoszenia Szwecji, Danii i Norwegii. Bardzo prawdopodobnym jest udział Finlandii, Łotwy i Litwy.

Oprócz angiłków w mistrzostwach będą brali udział najlepsi gracze Irlandii, Walii i Szkocji.

TURNIEJ TENISOWY W LIZBONIE

W półfinałach ostatniego turnieju w Lizbonie Massip (Hiszpa.) pokonał Cocheta (Fr.) 4:6, 6:0, 6:2, a P. Pelizza (Fr.) wygrał z Petrą (Fr.) 6:3, 5:7, 6:4, 7:5, 6:0. Finał wygrał Francuz P. Pelizza bijąc Massipą (Hiszpa.) 6:4, 3:6, 1:6, 6:3, 7:5.

ZMIANY W ZARZĄDZIE MIĘDZ. FEDER. LEKKOATL.

Lord Burghley, słynny niegdyś lekkoatleta (biegi przez płotki) przewidywany jest obecnie jako najpoważniejszy kandydat na Prezydenta Międzynarodowej Federacji Lekkoatletycznej (IAAF), bowiem obecny prezydent 75-letni Szwed Edstroem rezygnuje ze swego stanowiska, pastowanego przez 32 lata bez przerwy.

Burghley jest bardzo popularny w kołach sportowych i cieszy się ogólną sympatią. Drugim kandydatem jest Avery Brundge, prezydent Ameryk. Federacji Lekkoatletycznej.

KOLARSTWO W PARYŻU.

Amerykański wyścig param na dystansie 100 km. rozegrany na Welodromie Zmowym w Paryżu, zakończył się zwycięstwem holenderskiej pary Schulte — Boeyen, która zdystansowała pozostałych rywali o 2 okrążenia. Holendrzy zrewanżowali się z niedawno poniesioną porażką z doskonałą parą francuską Lapébie — Sérès.

Wyniki: 1) Schulte — Boeyen, 6 pkt., czas 2:07:52,2; 2) Mignat — Gull'er (Fr.) 15 pkt.; 3) Goussot — Soulae (Fr.) 14 pkt.; 4) Pousse—Delvoye (Fr.) 17 pkt.

TO I OWO W SPORCIE

Silesjada. Międzynarodowe zawody o Puchar Pokoju, zostały przełożone na rok 1947.

Ping-pongiści „Krukusa” (Kraków) przegrali mecz z Morawską Ostrawą w stosunku 3:6. Najlepszym z Polaków był Mamczarczyk. Z Morawskiej Ostrawy Krakowianie wyjechali do Zlina na mecz z „Bata”.

Turcja po raz pierwszy w historii tenisa weźmie udział w grach o Puchar Davisa. Żadnej jednak niespodzianki nie przyniesie...

Odpowiedzi Redakcji

Ob. szeregowiec K. T. Na anonimowe nie odpowiadamy. Prosimy o podanie nam dokładnego adresu (wyłącznie dla wiadomości redakcji). Sprawę warunków materialnych rezerwistów postaramy się wyjaśnić u marodajnych czynników.

Ob. Wtobel Jan, Gdynia. Niestety, bliźszych danych co do Polaków poległych we Francji w walce z hitlerowskim najeźdźcą tymczasem nie posiadamy.

Ob. Kurawska Emilia, Kamień. W sprawie poszukiwania męża radzimy zwrócić się do Państwowego Urzędu Repatriacyjnego — Warszawa, (Rakowiecka 4), który posiada delegaturę w Austrii.

Ob. Górski Kazimierz, Suwałki. Odpowiedzieliśmy listownie.

Z teatrów i kin

TEATRY

Państwowy Teatr Polski — godzina: 17.30 — „Lilla Weneda”.

Opera, Marszałkowska 8. Opera „Cyryl i Seweryn” Rossiniego.

Teatr na Marszałkowskiej 81, godz. 18 — „Macierzyństwo Panny Jadzi”.

Teatr Powszechny, Zamojskiego 20 — codziennie o godz. 18 „Placówka” B. Prusa w przeróbce J. Morawskiej.

Teatr Comedia, Szwedzka 2/4 — codziennie o godz. 18 repertaż sceniczny H. Buczyńskiej pod tyt. „Obcym wstęp wzbroniony”.

Sala Wedla — Praga — Zamojskiego 26 od soboty 26 stycznia codziennie komedia G. Zapolskiej „Skiz”. Bilety od 40 zł w „Orbisie” — Praga.

Opera, ul. Marszałkowska 8. Dnia 2 i 3 lutego o godz. 14-tej gramy Opery: „Verbium Nobile” i „Pajace” a o godz. 17.30 gramy Opery Komicznej — Rossiniego „Cyryl i Seweryn” w doskonałej obsadzie: pp. Maryla Karwowska, Janusz Popławski, Kazimierz Poreda, Józef Korolkiwicz, Józef Sendecki i Janina Sowińska. Reżyseria — dekoracje S. Cegelski. Dyryguje T. Mazurkiewicz. Bilety do nabycia w kasie Teatru od godz. 10-tej rano.

KINA

ATLANTIC (Chmielna 33): „Strachy” z Andrzejską, Karwowską, Cwiklińską Bodo i Węgrzynem oraz aktualności Polskiej Kroniki Filmowej

POLONIA (Marszałkowska 56): Werszający film o triumfującej młodości „Czekaj na mnie” Reżyserzy: A. Stolper i B. Iwanow. W rolach gł.: Borys Blinow, Walentyna Siemowa, Lew Swerdlin oraz aktualności Polskiej Kroniki Filmowej.

TECZA Zolbórz Suzina 4: „Zapomniana metoda” oraz aktualności Polskiej Kroniki Filmowej

SYRENA (Praga Inżynierska 2): film angielski. Jeden z naszych samolotów zaginął” oraz aktualności Polskiej Kroniki Filmowej.

Początek seansów we wszystkich kinach: 13, 15, 17, 19; w niedziele i święta poranki o 11-cj.

Radio

PROGRAM RADIOWY

PONIEDZIAŁEK, 4 lutego

Godz. 7.15 — Muzyka. 11.00 — Kron. Warszawy. 12.00 — Art. akt. 12.10 — Dziennik połudn. 12.25 — Koncert. 12.40 — Informacje. 12.50 — Skrz. poszuk. rodz. 13.20 — „Rzeczy ciekawe”. 13.40 — „Na ziemiach odzyskanych”. 16.00 — Satyra i frazski. 16.20 — Koncert. 16.40 — Przegl. codz. 16.45 — Aud. dla młodzieży. 17.30 — Koncert. 18.20 — Koncert. 18.50 — Skrz. poszuk. rodz. 19.00 — Muzyka. 19.15 — Skrz. posz. rodz. 19.30 — Artyk. polit. 19.40 — Dzienn. wiecz. 19.55 — Koncert. 20.45 — Turniej recyt. utw. 21.30 — Skrz. posz. rodz. 22.00 — Koncert. 22.30 — „10 minut poezji”. 22.45 — Ostat. wiad. 23.00 — Koncert 23.25 — Skrz. poszuk. rodzin.

Ogródki działkowe

dla ludności pracującej

Ze względu na trudności aprobizacyjne w kraju, przeprowadzana jest ostatnio akcja, mająca na celu przydziałanie ogródków działkowych dla ludności pracującej oraz ogródków pomocniczych dla stołówek, szkół, szpitali etc. W związku z tym w Ministerstwie Aprobizacji i Handlu odbyła się konferencja przy udziale przedstawicieli szeregu ministerstw, Zarządu Miejskiego, Centralnej Komisji Związków Zawodowych oraz Organizacyjnego Okręgowego Związku Ogródków Działkowych. Na konferencji przedstawiony został projekt ministerstwa, w którym omówiono plan wykorzystania niezabudowanych terenów w miastach i najbliższej okolicy dla uprawy warzyw. Jak wynika z re-

feratów przedstawicieli Ministerstwa Aprobizacji i Handlu, inż. Dąbrowski i inspektora Kulickiego, przed wojną spóżyte warzyw wynosiło 150 kg rocznie na człowieka. Obecnie spożywamy tylko 60 kg. rocznie. Terenów, nadających się pod uprawę warzyw, jest dostateczna ilość. Zainteressowane ministerstwa gotowe są pomóc w organizacji ogródków działkowych przez wydzielenie odpowiedniej ilości nawozów sztucznych i nasion po cenach sżywnych. Przedstawiciel Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego obiecał zorganizowanie służby bezpieczeństwa dla ochrony działek przed rozkradzeniem. Przedstawiciele Polskiego Związku Ogródn czego obiecali pomoc fachową.